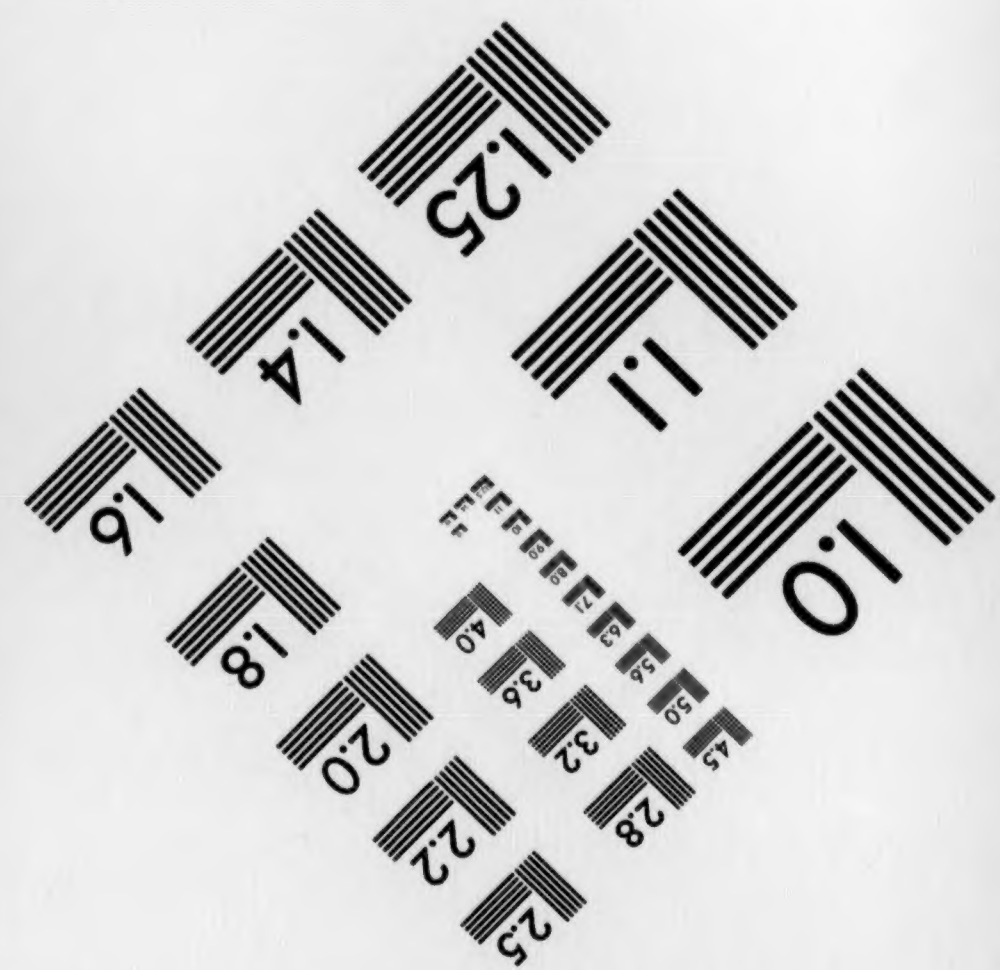
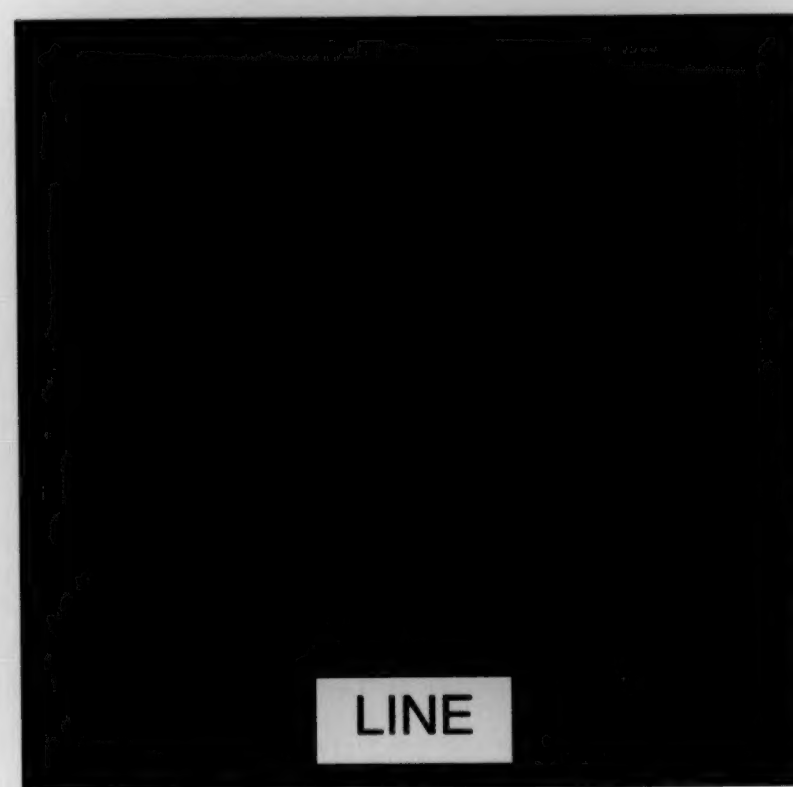
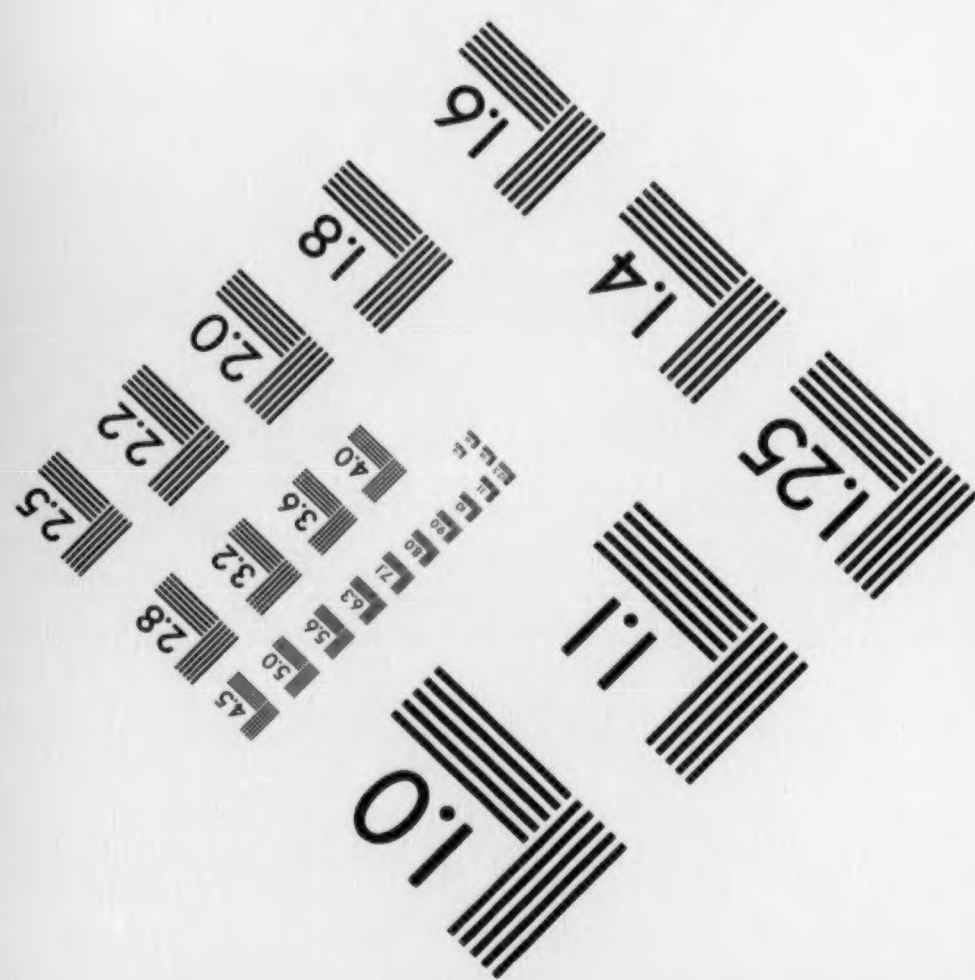
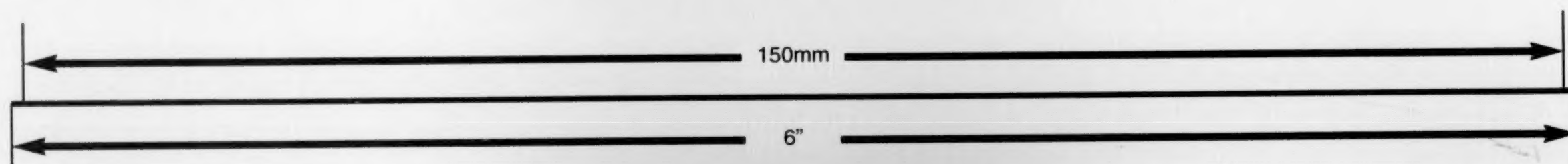
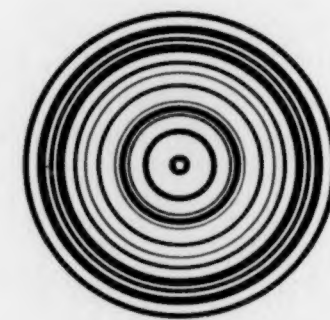
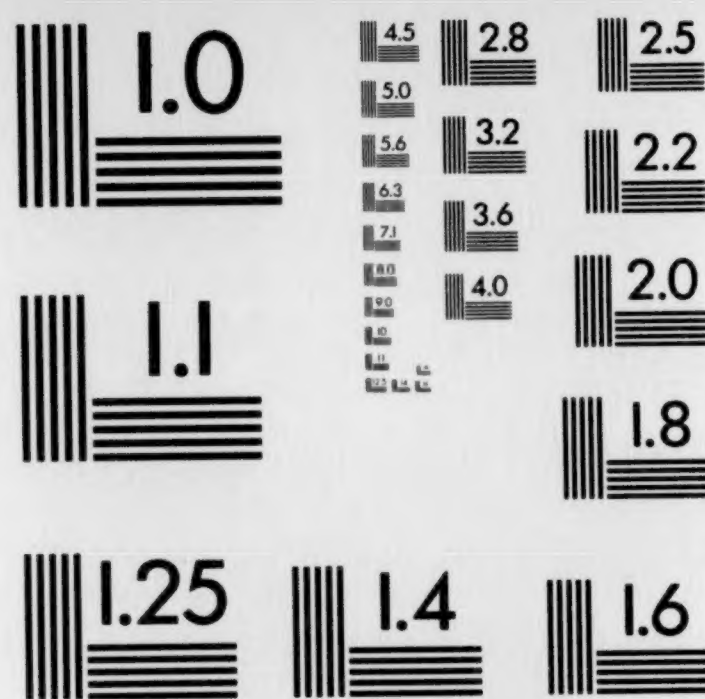
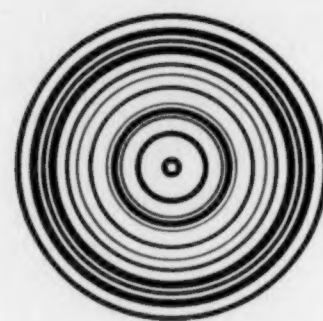
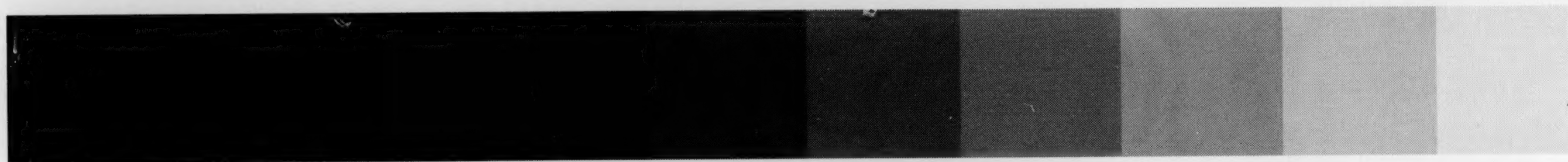
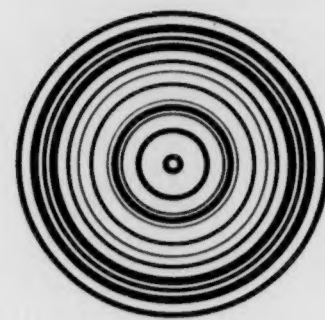
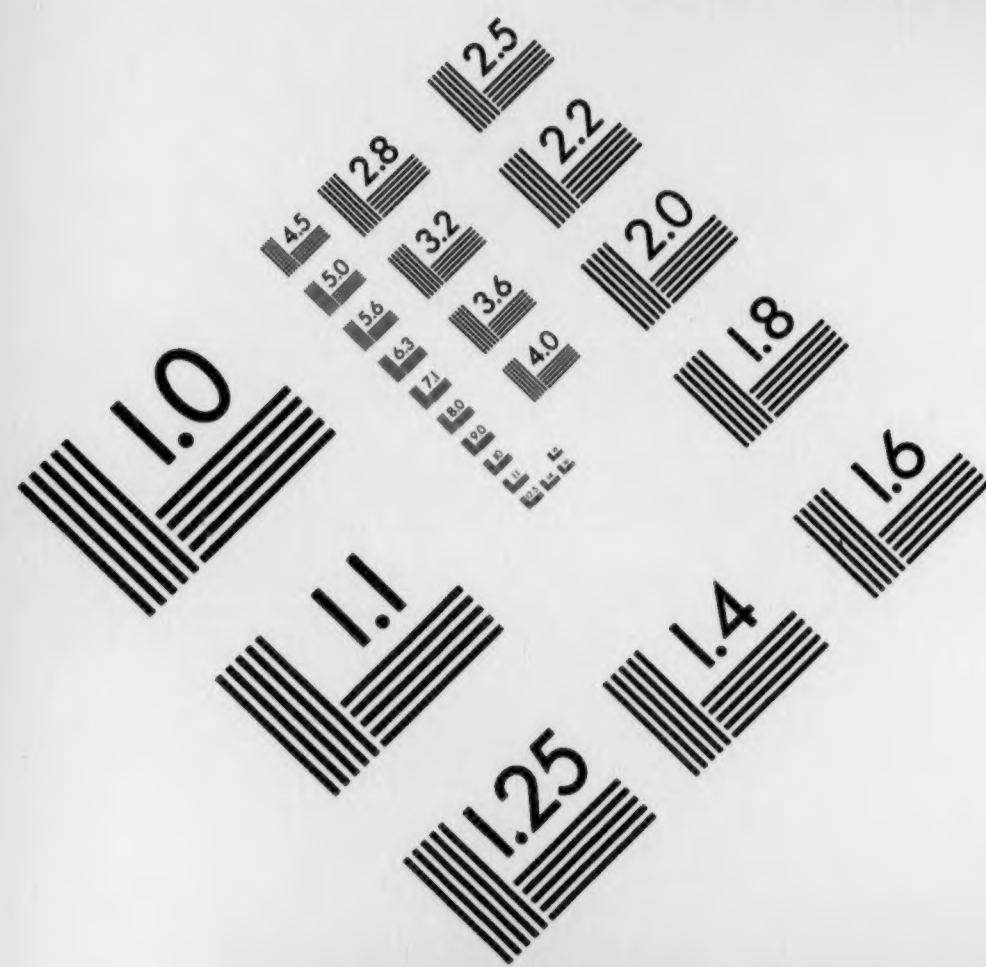

START

CONTROL TEST TARGET for Kodak Quality Monitoring

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz
Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww

Note: This target is intended for routine quality control checking and uniformity.
It is not to be used for certification of meeting any ANSI or ISO Standards for image quality requirements.
Note: To record background density, use a blank sheet of white paper.

A-2289 CAT 800 7403 Rev. 2/00 @ Eastman Kodak Company, 2000 Printed in U.S.A.

Document Imaging
EASTMAN KODAK COMPANY
Rochester, New York 14650
1-800-232-8811

DOCUMENT
IMAGING

Microfilmed 2004
By the
Center for Jewish History

For
YIVO Institute
For Jewish Research

NEW YORK, NY

Reproduction may not be made
without permission.

YIDDISH DRAMA

PRESERVATION

PROJECT

YIVO
LIBRARY

REEL

Y-2004-1892.15

**Ya'akov Ben Yehezkel me-
Poznan.**

**Er retung der Yudn durkh
Ester und Mordkhe : troer
shpihl und freydlikhes ende ...
/ Yakob Yehezkel.**

Amsterdam, [1779 or 1780].

BIBLIOGRAPHIC RECORD TARGET
YIVO INSTITUTE FOR JEWISH RESEARCH

Master negative Storage Number Y-2004-1892.15

Ya'akov Ben Yehezkel me-Poznan.

Er retung der Yudn durkh Ester und Mordkhe : troer shpihl und freydlikhes
ende ... / Yakob Yehezkel.

Amsterdam : Ya'akov Prups, 540 [1779 or 1780].

25 l. (i.e. 50 p.) ; 17 cm.

1. Purim—Drama.

I. Nethelands-Amsterdam

ID : NXYH01-B18842
CALL #: /202776

CC: 9114 DCF: [HBR]

Reduction ratio

X 10.0

ער רעטונג דער יודן דורך

אסתר אונד מרדכי

טרויאר שפיהל

אונד פרידליכעם ענדע

אין פֿינף טײַהלן • וועלכע נאָממענליך זײַנען דער
גלײַכן אַנזײַהרן • גיידרױקט מױל גיטפֿיהל
מאָרדן מיט מױל גיידרױקט דורך דיאָ ביקענטי דרייַ
פֿריימעמאָרט דינעם טפֿיהל

געטן דור הידש

אונד מױל זײַן רעכטי טעמטער אַנזײַהר
זײַן גריכט מיט פֿר ענדונג דער דעהינע
זעהרט מױל זײַן גלײַכן אַנזײַהר זײַן דער ריינע מױל
דיכטיגע טייטש טפֿרמלע מיכר גיידעליט • מאָר קריגידהט
דורך יאַקב כה יחזקאל מפּונג

דיוה זײַן לױ קיץ ביט

דור פאלק הנקרא דור המלך

מול ביט ר' שמעון וואלפנביטל מױל פֿלזאכבורג

יחמי פרופס

באמשטרדם

נדפס בבית

אלמנה עם יחמי מהמנוח כה יעקב פרופס

ב'ץ זצ"ל 1780

תק"ם

בש"ח

Handwritten signature: J. Katz

Handwritten text: B. Katz

Handwritten text: 111

01-B18872

שפיהלענדי פערסאהנען

אהאסווערום קעניג פון פערסיען אונד מעדיען

ושתי - - - עדשטי קיניגין אונד גימאהלין פון
אהאסווערום

המן - - - פירשט פון פערסיען אונד גונכטלינג דעם
קיניגס אהאסווערום

זרש - - - דעסן גימאהלין

שמשון - - - רייכס קאנסליר פון דש פערסיאנשי רייך

בנתן { קאמער הערן דעם קעניגס אהאסווערום
מערעם

מרדכי - - - איין העכרעאנשר יוד

אסתר - - - דעסן ניכטע אונד צווייטי קיניגין
פון פערסיען

החך - - - קאמער הער דער קעניגין

אפאטיקר -

שווייט ינדע

איין אפיציר

לייב וואכט דעם קעניגס

מאלאפיטין פערשאהן

דש מעאטער שפיהלט אין דיא רעוידענט שוסא אין דש האק
דעם קיניגס אהאסווערום

דש טפיהל פאנגט אן לו אהרנים אונד ענדיגט געגין דעם אהרן
איטאן :

דוד ויהו יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל

אברהם יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל
ישראל ויהו יצחק וישראל
ישראל ויהו יצחק וישראל
ישראל ויהו יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל
ישראל ויהו יצחק וישראל
ישראל ויהו יצחק וישראל
ישראל ויהו יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל

ישראל ויהו יצחק וישראל

**ער רעטונג דער יודן דורך אסתר א
אונד מרדכי טרויאר שפיהל**

ערשטי ביטרייב ערשטי אויף צוהג

דש בעאטר שטעלט פאדער איינען האף זאהל

האף קאנסלר אונד דער

יא הער דער **האף קאנסלר** איין הער'ן מיט רעכט ביטוועהרט * מונד מיט
זעהר ביגעהריג לו וויטן * דעמאיי מיך טההנט לייט פיהר
ומוצען קיינה לייטונג פון מירה אייעסטעהט האבי ער המלטן * דען
היאל מיט בימוסט ! ווי עט מיט קינגליכע למגער מייט זיהט *
מיך וואו מיהנען איינען קומער מונד זאריג מוסיגמארן * מיך וויכטי
קיהר מיינע גליקליכע לייטונג פון מיהרע אייעסטעהט זאפט דש גמלע
למגער לו קענן ערמארן :

(מן הערט דש וואלד הארן בלאון)

הא דיוט ווירט גויס מיינה גאיהטס פער לייטונג פער מיך זיין !
מיך זעהע מיין קוריהר טרעטיט הריין :
(צו דען קוריהר)

אהנע לוויפעל מיינע גיוויכטי לייטונג פון מיהרע אייעסטעהט :

דער קוריהר

יא מיהר עקסעלענס * (ער איבר גיבט ויין פאקעט אונד גיהט אב)
האף קאנסלר (מאכט דען בריף אויף אונד לעהט)

וועהרטיסטד אונד ליכסטד רייכס קאנסלר

וויר מרטמקסעס מהמסוערוס פון גמטיס גינדין ער מעהלטה
ווינס רעקס (אסיא אפריקא עוראפא עט אמעריקא) *
סדן הימאייט מן מולין מין וואהערן מין מונדן לענדן מלם גויס ענטביטן *
האכע מונד נירדע סטמאטען * בימאבטין * מונד זאכט גרמסט
הערן * מוכר פעלד אמרמחוק * יענערמאין * ריט ווינסטריין *
מוכרסט לייטן מאכט * האך גילעהרטי מאד זאכט געטליכע מונד
מעטליכע מאד זאכט פון מונדן גינדרען לו גיסייהלטי בימאבטין * טוהן
וויר מונדן מולין גיענדיגסטן מולין מוסיגמארן * וויילן מונד דער
מלאעכטיגער גויס * מאלעס המלעס גליק לו גפיגט * דש מן מל
מונד פיינרע נויכר וואונדן זיין מאד מיך איט קרמסט מאד מאלסט
דש פערסימאטע רייך * מונד איינען גימאלט המבע גיברמסט * דש
יעלט מולין מין פריהרענס גאיהט לעכט מונד מין בעסטד ריכטיגקייט
א א א א גומורדיקס

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

גיאורדינט מונד גינעליס מיוט • מלח האל קאנסליר מיג בון מונד מוליר
גינעדינטער ווילין מונד רעזולוציהן דט זיח מלכעס • מין מללע מאנרע
לענדן רעטקרבירהן • דח אים מללע מאנרע מונטר טאקען • מין
מאנרען • מונד מיוט מאנר גינעהן לז גיטיהלסין בימאכטין • פון
דיין מונדן גליקליכען • מונד זעגין רייכען טרימאפן מיינען גלייכען
טייל המבן אעכטין • מונד דען מללן העכסטין דמקין פור זיינען זעגין •
וויח מונד מיהנען זון לייגען פון איינע טלייניגע מן קונסט פערטמאנרליך
מין איינע רעזידענט טוסח • מוס דען גינעהליכען פריידן פעהסט
לז פיהרן :

האף קאנסלר (אהאסווערוס רעקס)

איד מינטי פון הערלין • דט מין פירטט האן פון דינע גיטי
לייטוג מיינען טייהל געבן קענטי :
(מען הערט וויא המן קומט אונד זאגט)

המן

אד קענטיט מין נהר דער האל קאנסליר טערעלין • ער ווירט
זיך מהנע לויפלעל ער פריימען מיכר זוללע לייטונג :

האף קאנסלר

עס ערפריימט איד פירטט האן מיהרעס מן למגען • וויל מין
יעלונד דינע גליקליכע לייטונג פון מיהרע איינעסטעהט המבי
עמלמאגין : (ער איכר רייכט דען בריב אן המן)

המן

האף קאנסלר • מין המבט מונד דמעס מויגען בליג דינעס
פאקטט • ער המלטן פון זינה איינעסטעהט דורך מיינען
טמלפעט : (ער איכר רייכט דען בריב אן האף קאנסליר)

האף קאנסלר (ויכט דען בריב דורך אונד זאגט צו המן)

פערשט האן • יעלט מיג עס נאטווענדיג • דט וויר מיהרע
איינעסטעהט ווילען מונד רעזולוציהן • קנדיג אמלין •
מן מל דט גיאויין דורך מיינע פובליקאלימהן :

צו התך

הער התך מין המבט מין פירטט האן נאך אמלחם מין ערנטם
ביפעל פון מיהרע א"ט מייגינע המר • לז רעטקרבירהן
לז מונד גמאלין למר דט מיהרע איינעסטעהט זינד גירעמאליהרע •
מונד

אונד מרדכי טרויאר שפיל ב

מונד מין טאהנט ווירקליך מינע גיהייך רמהט קונקלידיהרט • מיינע
המלע פאנקעט • פור המלע מונד נידרע בימאכטין • וויח מין פור
מללע מאבמאסמאדערוס מונד מל גימאדטין דערמ גלייכין פור גיאיינע לייט •
מוין מיהרע איינעסטעהט קאנסטין לז זיין ברייט דח מיהרע קינגליכע
איינעסטעהט • איט זיין המלען מויטמאריטעהט • זמלכעס וויל זעלכסטן
בייח ומהנען • זיך איט מיהנען לז ער פריימען • איט מרס מונד
רייך • ווחס זיך בפירט מין מונדן רייך • מלח הער התך ווערדן ויח
זמלכעס פובליהרן • דט ניאמאד זמלטי רעפיוהרן • זיך מין לייט
פון המלך דרייח אממאט לז למסען פנידן גמאד • מין דער קינגליכע
רעזידענט טוסח טוהע אפן מיהנען מן קינדן • מוין מיינה אממל לייט •
דיח לז עהרע מיהרע קינגליכע איינעסטעהט מיוט ברייט :
(האף קאנסליר המן געהין אב)

התך

האך ליבליכע אניסטירט פור ניאט איד מללע לז גלייך • מאנד
מללע דיח זיך בפנידן מין מונדן רייך • היר המבן יח לז
ער זעהן דט מללע גינעדינטער פמטענע פון מיהרע איינעסטעהט מייגינע
המר • לז פובליהרן דורך דט גמאלע למר • דט מיהרע איינעסטעהט
זינד גירעמאליהרע • וויח מין טאהנט ווירקליך מינע גיהייך נאט
קונקלידיהרט • מיינע המלע פאנקעט פור המלע מונד נידרע בימאכטין •
וויח מין פור מללע מאבמאסמאדערוס מונד מל גימאדטין • דערמ גלייכין
פור גיאיינע לייט • מוין מיהרע איינעסטעהט קאנסטין לז זיין ברייט •
דח מיהרע איינעסטעהט • זעלכסט איט זינה המלעס מויטמאריטעהט •
פערטמאנרליך וויל מרסעסטיהרן • מונד זיך מן דט גיאויין פערענענטיהרען •
מלח טוהע מין היר דורך מן קינדן דט זיך מין יערר לייט המלך דרייח
אממאט זמל למסן פנידן • מין דער קינגליכע רעזידענט טוסח טוהט
אפן מיהנען בייגעהרן • גיטלס מללס מיהרע קינגליכע איינעסטעהט
לז עהרן :

(התך געהיט אב דער שארעם פאלט צו)

צווייטד אויף צוהג

מען זיהט מיינע סמלעל ווא דער קינג מונד האן המל קאנסלר מן
טמלעל זילן מונד דיח גמאלע המל טטוהט מין מורדינונג גיטטעלט :

המן

איינע המך גיבמאהרנע אממאמאס המב מין לז הוי • זעלכע מיהרע
טמאנהייט מיוט גיכט לז טערעלין מיוט • מין בין איין
לעב טמא גירייזט ווייט מונד ברייט • המב מבר ניאמאמאס גיפונדן
א ב ז x מיהרעס

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

מיהרעם גלייכן מין שמהנהיט • ויה מויד זאגט מנדרע גאנצע זיטן •
אלס מויד רען מרשין טריט מונד העפליכע אעריטן • מונטר מאלע גלייכער
דיט איר מין לעבן מונטר איינע מוידען זינד גיקוואן • המבי מיד מיהרעם
גלייכן מין שמהנהיט ניכט פֿר נואן •

האף קאנסלר

פירשט האן זיכה אמרמק וויל מיד ניכט פֿר מלשין • מהנע לוויפֿיל
מיט זיט פֿון טארעל ניכט • דיה אייניגע חבר טוהט
מאלע מיכר טרעפֿין דיה גאט מונטר דיה זונע המט פרטמלען • ווען
אמן גלייך • זעלט נעאן מאלע פֿרוימין מונד דמאען מויד מונדן גמאלין
דיך • פֿירשט אען ניכט מיהרעם גלייך • פֿיל מעהניגד דט מיהרעם
גלייכן ניכט א פֿירן מויד מין דיוע טמט • דט זאגע מיד פֿור דט
גמאלע גיהיט רמהט •

קעניג

מיינה זיכה טריימי רעט • ניאט מין מובאלט איינה מוידמריטעלעס •
איהר האך גיפֿמחרנע דמאע מונד קינגין • וועלכֿי מיד
איר מויד עד מילט המבי • דיה המט קין טארעל פֿון פֿוס ביו הויבט •
מין שמהנהיט מונד טויגיר דייך • מונטר מאלע פֿירט מען ניכט מיהרעם
גלייך • מיט טויגיר מונד טעחני זינד • פֿון מאליר המנד פֿרמלע
פֿירט אן ציט מיהר • מויד איינה טריימי רעטן מעלשין איינען דט
איר טעהט פֿר פֿיהרן • דט מיהר דיה קינגליכע לירמהט סוט ליהרן •
זאט מיט איינה גיפֿדיקטסי רעזולומהן • מיהרע קינגליכע לירמט מוב
אן טוהן • מאלמט מויד מין עריטמלעכע ביפעל מן התך • דט עד
דיה קינגין זאל מן דייטן • מוס מין ביפעל ניכט אן פֿר איירן • מהנע
זיהרמט נמקיס מיט בלמסין לייב זאל זיט קאן היר מין • דט מיט איינה
ממהרע מונטרן מעלשין מפרמבירט זיין •
(התך געהיט אב)

התך

איהרע איינעסטעהט מיד המבי מיהרע גיפֿדיקטסי רעזולומהן דיה
קינגין טוהן מן דייטן • אלס זיט זאל קאן מונד ניכט פֿר איירן •
זיט מבר הט איר טר מנמחרט גיגעבן מיהרע איינעסטעהט טוהן זיך
מיהרן • דער ווין המט מיהרען מאלע גימאלט מן נמחן • דאן זיט המט
ניממאלס פֿון מיינען גיטייטן אמן גיהערט • דער מאלעכע פֿון זיין מיינינע
פֿרוגמ ביגעהרט • פֿיל מעהניגד מין מאלעכער הויבט דיער וועלט •
זאט מונדערט מיהר זעהר דט מיהרע איינעסטעהט מיהר מיט מאלע אמהנע
מלשין בימערמט דמרוק זאלין זיך מיהר איינעסטעהט מונדערט רעזולומהן •
דאן דיעט וועהרע בייט דענין גיטייטן קיינע אמניהרן •
התך

אונד מרדכי טרויאר שפיל ג

דער קעניג

התך געהי נאך מין אמהל אן דיה קינגין מונד זאג • מין אמהל
מיט דיה רעזולומהן מונדערט גיגעבן • מאלטי זיט עס ניכט
פֿון ליהן • עס מעלטי קמסטין מיהר לעבן •
(התך געהיט אב • קומט ווידר)

התך

איהרע איינעסטעהט דיה קינגין טוהט מונד מנמחרט גיגעבן • זיט וויל
מאלעכע ניכט טוהן מאלטע עס מיד קמסטין מיהר לעבן • דאן
דיעט מיט מין נמריטיר רמהט דער מיהרע איינעסטעהט מאלעכע גיממאלטן
המט • מונד מיהר איינעסטעהט זאלין ניכט מויד זיך מאלעכען מין מאלעכע
מעהנין • זיט זאלין גידענקין דט זיט מונד בייט מיהר עלטר פֿמטר מין טמל
איינעסטר זינד גיווען • מונד זיט המט מיהרען גיברמלעט אן מאלעכען עהרען •
מונד יעלט וועללין זיט פֿון מיהר מאלעכע נמריטייט ביגעהרן • וואן מיהרען המט
מייכר מעלטיקט דער ווין • זאט זאלין זיט זיך לייגן מין מיר בעט הרמין • מאלס
דאן ווערדן זיט זיך בוינען • מונד דיה מאלעכע מנדרעט בפֿידן • מונד מאלעכע פֿון
מיהר ניכט ביגעהרן • מונדערען מיר המלשין בייט מיהר טהרן •

דער קעניג

התך דיינע ריהר המבי מיד פֿר נואן • וועלכֿי מויד קינגין מיר מונד
זיין גיקוואן • נון מיט רעזולומהרמט מין איינען הערלן • מין
מאלעכען שאמך ניכט אן פֿר שאערלן • מויד מיד טמהן בייט מיהר עלטר פֿמטר
פֿין גימען מין מלמיהרער • יעלט מבר בין מיד מין דיער מעלט מין
רעגיהרער • מונד וויל זיט מיד טוהט פֿר שאעהנען מונד פֿר מלשין • ווא
וועללין איר מין רמהט מויד מיהרער טרמלעטן • דמרוק איינע טריימי רעהט
מללי אן גלייך • מיינען גוטן רמהט פֿר למג מיד פֿון מיד מויד מאלעכען שאמך
מונד שיימפֿן מונדערטן מויד דער אמהטן • וועלכֿי דיה קינגין המט מויד גימלשן •
מיהר מאלט דט מונדערטן געבן • דיה בעסטמאל נעאן מיהר לעבן •

המן

נון וויל מיד המב דט גינעדיגע קונסענט פֿון מירע איינעסטעהט • אן
אמנטיניהרען מיהר המלעס מוידמריטעהט • דאן מאלעכעס טוהט איר
ברענין מין איינען הערלין • מיד קאן עס ניכט לענגר פֿר שאערלין • מיד
המבי איין טאג מין פֿיהלע לענדער סטוריהרט • מבר ניהממאלען פֿר נאן מאלס
מין קינגין מיהרען קינג מאלעכע שיימפֿן מונדערטן מויד המב פֿרעזינטיהרט •
מלממממ מיד קונסיליהרט • מאלס היר מויד גביהרט • דאן מאלעכע שיימפֿן
מונדערטן ביפֿרילעכע ניכט מיהר איינעסטעהט מלשין • מונדערען דט גמללי גימלשן •
דאן מיד יערי בעסטמיהלטי פֿרוימ ווירט זיך נעאן מין עקסעמפל דמחן • מונד
וירט

ער דעמונג דער יודן דורך אסתר

וירס זאלטע ווירר ווערדיגקייט פאר פיהרן מיט מיר אמן. מלוא מוזט מיין
פענקענן דט יום מיט וועהרט. לו קעפניהרן מיט דען שווערר. דמ מיט
מארע פרוימן זאללין זיך היר מן קעהרן. מור פערנר מיהר אמן המלסין
מין עהרן:

דער קעניג

המן דין פענקענן האב מיר פרוואן. דט יומדיר דען שווערר מוס
דט לעבן זאל קואן. וועלכט מיר מין מוונרן דמהט זאללין שליסן.
דעס פירט גויס דיו מארע פרוימן פאר דריסן. מללין ווילין יום מיין ומהל
מינה גימלהלין מיט גיגענין מיר לו עהרן. זאל יום דען שערן ריכטר ניכט
לור טיהל ווערן. זאגערן נעס דמ דין שווערר מוונר גיב מיהר דען (מיהר
דען יום מיט וועהרט: קעניג געהט אב)
(דער שארעם פאלט צו)

דריטער אויף צוהג האף קאנסלר אונד התך

האף קאנסלר

הער התך סיפיהרען יומריח קינגין וטתי לוס מורטיהל:

התך

קעניגין וטתי מיט סיפיהרט לוס מורטיהל:

(דמ קינגין ווערט גיבראכט גיפאנגין אונטר איינע שארפע וואכט
המן פאר אויש מים בלאהסן גיווער בגתן אונד טערעס ביא וייטן
אונד דט גאנצע גיפאלג):

ושתי אריע

ויל דט מונגליק גרוימק קייט. מיר ביימ דען המן פליסן. דט מיר
זאלטי געהן מין דער עויג קייט. מונד זאלטי מיסן מיין שולן פאר
למסן. דט טוט מיר ים. פון הערלין קדמפיהרן. דט מיר מיין שולן זאל
פאר איהרן דער טום מיט גימלכט מדיע לור גוטימלכט:

איהרע

טענהרעג. למטעדענע. טפריכט זאל מיר דען נאך
לעהבן. הימטי וויל מיר דט מונגליק מיר דט גרמב הרין
טענהרעג. ריח גילעגיהייט. מידיח מורמיר דמ פון וויל דט גמלע דמהט
מיהר ביח זאלן. מוס ביח מיהרע ויעסטעהעט לו טפיון. דמ המכן
יח מיהרע פרוימן מן גימלגין טפריין. מיהרע ויעסטעהט טוהן זיך מיט
מיין מוס גליק פריימן ער ווערט עס ליטליך בירימען:

האף קאנסלר

(לעזט דט אורטייל)

אין מלוא דען גרמסען קינג ארטמקסעס מהלסווערס קינג מין מללי
פיר

אונד מרדכי טרויאב שפיל ד

פירטיהלן דער וועלט. אין אסיא אפריקא עוראפא עט אמעריקא.
מיט מין דין קינגליכן גיהימרהט גיטלמסן אחרדן. וועלכט נאך גיין
פערסיח מונד מעריח מין עויגקייט ניכט לו ענדרן זיין. ווילן מיהרע מיט
מהגע בקלידונג מונד קינגליכע ליהרמט המס פיר טיכין זאלין. דיו וטתי
מבר זאלעס המלכעס גיבמט לו טטעהרע. מונד נאך דעס קינג סיפיהרע
ווערטן וויררוק זאגטן למס וועלכט ניכט ער לויבעט מיט. לוס עקסעמפל מלי
המלכע מונד נידרע פרוימן ריח זיך היר מן זאללין קעהרן. מיט יום
לעבן לוס טעהרט דורך דען שווערר פאר מורטיהלט ווערן. היר וועגין דעס
קינגט המלכע עהרן. עס ניכט דורך דען שערן ריכטר געערטיגט זאל
ווערן. זאגערן דורך פריימ אגיסטר האן זעלבסטן:

אקטום שיסא אין קאנסיליע מאגינארום רענעניס
אהאסווערס שמשין רייכס קאנסלר

ושתי אריעטי

אך ויח לוסטיג בין מיר גיגענין. יח לוסטיג מול מינר ומהל לייט
דמ מיר מלליט ווח מנההליך המס טוהן טאעקין. יעלונד אונ
מיר מיין האל לוס טמהט טטרעקין. מיר המב ניכט פאר מינר דט זאלעס
פון קחן קואן פון וועגין ווח היין פזקיטעל. זאל מיין לעבן ווערן גימל
מבר דיעס טוהע מיר מיר גידענקין. דט דער מלמעכטיגער טוהט ניכטס
טפנקין דען ווילין מיר מיט דען יורן וועטלין מן מיהרן סמכמט המב מרבייט
גיטמן דמרוק ביקמס מיר יעלונד מיין פאר דיהנטן למחן:

אך

האן ויח קענען יח מיהר מן טוהן זאלע טאערן מונד פליין. מיין
יח דמן מויב מיין מארע קינגין ווערט בעסר זיין. 2
דמרוק למסן יח מיר פאר דען גינעריגסטן קינג טרעהטין. פלייכטווערן 2
מיר מיר מינע גימלהרע מויס בעהטין. 2

המן

קינגין

וטתי היר מן קענין יח מיר קיין טולר געבן. דמ ווח
מיהרע ויעסטעהט ביפעהלין. אום מיר גיהמרוואסט נאך
לעהבן. דמך פאר מיהרע ויעסטעהט וויל מיר יח למסן פאר טרעטן
פלייכט ווערן יח זיך גימלע ערביטן:

פיררד אויף צוהג

דער קינג ושתי (אונטר איין שארפע וואכט)
ושתי אריעטי

אך

מיין מלער ליכטטיס טמל. טליפעט מול מינער הערן. מונד
למיט דערויט פליסן. גינלר מונד במרהערליך קייט. מונד
למיט מיר ריח ליבע גניסן. פון דען טמל מונד העלמיט. 3
אך

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

אך אין מלוא ליבטשן מאלן • האבט מיר נישט לענגסט ערקענט •
אין הערן • וויא זיך זינען גירטהען מין זינער קליינע מוס
פעסליכקייט • זא ווערט מיר מן מלוי אעריקמאנעסין • מין מיה קליינע
לייט • • • 3

ווער רען דאס ניכט גיטג ציין שטראל. • ווען מיר וואוטי אירן מיר
קינגליצעס האל מיר העטי ניכט אפהר א גימולטן • מין מיינען
קינגרייך • מיר אומס ויז און האב מיר גוט ביהולטן • מיר ויז אומסען
איר ויז מיינען מיררען גלייך • • • 3

דער קינג

ישתי קיינע גינזערע מיינט פֿר ריך פֿר הנדן • דו! אונט דען טמאט
טטערבן איט טפחט מו! טמערען •

וַיֵּשֶׁתִּי אֲרִיעָנִי

פעלזן קליפן המלכ בערגן • פינטטרי וועלד מול טיהעט טמהל •
וילדע טיהרן • וואסד מאלען • פמיל לופט מונד עכטמהל •
העלפט איר זיין טאערלין ביוויין • טויה דחך זיין ימאטער חן • הילפט
פעלזן • הילפט טטיין • העלפט וואס נהר העלפן קחן • • • 4

איד וויל מייך זיין מונגליק קלוגען • מייך ביקענע עס זיין דער שטיין
 דאס וואס איך וואו זעהר טוט פלוגען • מוגד וויא איך גטייכט לו
 פיהל דער וויל מייך וואס פון מירה א"ט חב שיהרן • זאגט איר וויא קומן
 מייך פרייליך זיין • זאגט איר מייך מייך גרעסער זיין • מויל דער גמלד
 זעלט קומן גיין • • • 3

חִיּוֹת רחן חִיָּעַר הערץ הערטער ווערד טייני • חלם חיר איד זח טר
 וחרדן הענט • זח חיהר ווערדיט שיהטן איינע ביינע • חך ריח
 יאזאנער חוגר גירחסע קלח • איין חלולו טטרעקין • איין קחפל לוקעסין •
 רט חירט האן ויט איד ווירד פלחלן חיהר ויסטיח פון קיין חלויש גבליהט
 זיין • חלם ער חיבר איד פרחטס זיין • חלצין לחרין זיין ליב חיד האן
 ביפעחלי • לו גחט איין הייליג זעהלי • חין פלר מאטווארטונג ווערסדער
 קיינז היר חירר ויסן געבן • • •

(ענדע דש ערשמי ביטרייב) דער שחרק פאלט לו

צוה"מס ביטרייב : ערשטער אויף צוהג

המזן - קעניג - האף קאנסלר - התך

דמך

איהרע קינגליכע א"ט דאס עקספולירטן דער קינגין וועט מיט נאך
 געפירן מידע עקספאליטעטן מסרמפע . האבן פיהלי פיר
 מיינן גייערן אלס וועהרי מיינעלונד פון טען : מיט לויטן קריהרן מונד
 געטעפעטן ל פיר ריכטן מיינבראל מיינ פיבליקמלימאן . דס מיינ יעדי פרויט זיד
 דעמיטירן וואל קינג מידעוואן האר

אגוד מודרכי טרויאאר שפיהל

דער קענג

האף קינס יר טיק חיש כטאפעטן חונד קוריהרן • חונד לאפע חין חל
 וייני לענדן פובליהרן • דט חין יעדי פרויז זיך דעאייטיגן • חל
 קיגליהרן וואן • חונד מיהס • הימרוואן מלס חין חונד טוהן חונד • חל
 חונד ענקין • דט דער קינג ויינה גימלין יעלבטס האט ניצט וואלן טענהן •
 חונד חלס יח לאסן עקסעאפולאריס טערמפעטן פיל • חונד חלסן עס דיל
 חונד חלסן עס דיל • חונד חלסן עס דיל • חונד חלסן עס דיל •

האף קאנסליר.

הער התך היר המבן יום מיין טרנסטליכס ביפען פון אירע אייעסטעהט
 חוץ חללי מורטן לז פבליהירן • מיין מאלין לענדן לז פרמקוריהרן
 דס עקסאפעל דער קעניגן וואס היר מיט גיטעהן • דס טערפע
 עקסקוליהרן אטליפיהלע המבן גיטעהן • דע פבליקאליזאציע אטלע קונד • דס
 בעסטע ווייז לז פארשליסן מיהר אונד • מונד זיך לז דעאייטיגן קיין מיהרן אמן •
 מיהר מיהר זיין אונטל טמהן • מונד לז גידענקין דס מיהרע אייעסטעהט זינע
 מייגנע גימאליהן המבן אטל טערמפן • פלי אעהרר המבן עס דס מונדרי מיהר
 מערטיגן לז המבן •

התך

האב אינסערס פֿירטטן מונד גרמפען פֿרניאט איד מלועז גלייך •
וויח היך דיח גיאניע אין מונד רייך • הידמיטט אין ביפעל
פֿון מיהרע אייעסטעהט לז פֿיבליהרן דורך דט גמלי נאד • דט מיין יעדיר
פֿרויח זיך דעאיטיגן ווא קיין מיהרן וואן • מונד מיהק מל לייט זיין מונד טמן •
מונד ווא היר מן גיענקי • דט מיהרי אייעסטעהט זייע זייניע גיאמהלין
יכט המט וואלין טענקי • ומנדרן מיר עקמעאפֿאריס טוהן שטרמפען • פֿיהל
ועהדר היבן עס דיח מונדע וידר ווערטיגע לז המפֿין : (גיהן אב)

צווייטער אויף צוהג

דער קעניג האף קאנסלר התך

דער קיניג

האף קאמליר מידהאב איד ביהלכט מונד ביזנען • וואס איר פֿרומן
מוס גליק מיט זיינע קינדן מיט חיבר גיקאון • וויבר זיינען
חיברגן טרוקנוין • האט זי אים גלידו טיהטליכע פֿיין • מלין חבר וואס
גיסעהן מיט מין דויע וואלן • מיט יעלט נישט מדרשט זי אהלין וואס זיינע
מדרש גיטהעלין וואס זי געהאט וואס זייט • זי טוהן מילי מורטן וואס דאס
זיין ברייט • מילי טעהנע יאג פֿרוהן מין זיינס גלין בייך • וואס דאס איר
וואס פֿר וואלין זי גלייך • מונד וועלכע מונד מילין איר מיט טעהנהייט וועלכע
גיסעלין

1315

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

גיסלולין. ווערדי מיך ער הייבן מיין רען קינגליכען טרמהן פיר מולן :

האף קאנסלר

הער

התך היר המבן יום מין מלער גינעדיגסט ביפעל פון מיהרע מיט
מינגיע המנד. לו פובליהרן מין גמולין למנד. דט אען מוים
מיהרן אייעסטעהט גמולין ריך : זאל פיר זיאלין מל יונג פרוימן לו גלייך.
מונד וועלצי מיהרע אייעסטעהט ווערט גיסלולין. ווירט דען פאר לך המבן
פיר מולין. מונד וועלצי דים גרעסט גינמער ווירט המבן. ויל מיהרע
אייעסטעהט מוין זייען קינגליכען טרמהן ער העבין :

התך

האבע

אניסטירט מונד זאנטט הערן מוטט ליטע מין מונדן גמולין
רייך. פרייטאעט מיך מולין לו גלייך. היר מוים מין ביפעל
מין מונד גמולין למנד. וועלצי דורך דיע פובליקאציען אומסט ביקמנט.
דט אען מלויטעהני יונג פרוימן מוים מונדן גמולין ריך. זאל פיר זיאלין מל
גין דים רעווענט טוסט לו גלייך. מונד וועלצי דים גינמער ווערט המבן מירע
מיט לו גיסלולין. ווירט ער ערהיבן מוין רען טרמהן פיר מולין :
(דער שארם פאלט צו)

דריטער אויף צוהג

(פרעווענטיהרט איין האף זאחל פרעכטיג מען ויהט דיא קינגליכע טראהן)

דער קעניג אונד המן

המן

איהרע

קינגליכע אייעסטעהט. מיך המבן מיך מין מיהרן דיהנסט
פלייסין ביטערעכט. מיך המבן פיר טאן דורך קוריהרן.
מונד טרוואפיטן טאל מוים פובליהרן. דט אען מין מונדן גמולין ריך. מל
דים טעהנע יונג פרוימן זאל פיר זיאלין לו גלייך. טאן גלייך וועלצי ווירט טאמון.
מלס מיך המבן אייע גיפונדן. מיך בין מין מין הערלין זאל פיר גניט. מלס
איר גמולין זאל מיינע המבן לו גלייך. מינס מלויט מונד טאמון מוים זאל
זא פריפעקט. גלייך מיהרע אייעסטעהט המבן לו ער זעהן מוים דיען
קנטרמפעט. ווא מיהער אייעסטעהט וואלן איר דים גינמער גינען. מונד
יך היר מוין ניכט למג בוינען. מונד דיע קינגליכע ברויט לאסן קאמון פון
פעהרן. מונד זאל פאמאנגין מיט גרמהסע עהרן :

דער קעניג

פירשט

האן. דיעס קנטרמפעט גפעלט איר סין מיכר מוים. מיך
ווינטט זאל וועהרע טמהנט מין מין קינגליכען הויז :
דט

אונד מרדכי טרויאר שפיל

(דא קומט אסתר אונד בלייבט שטין אן ענדי דש טעאטר)

דער קעניג

אלליר

שענסטי פרינלעסן. ווארום שטיהן זאל אן דער טיהר
געהן זאל מין וועהניג הער לו איר :

אכתר

מיט איין פוס פאל

אלליר

גינעדיגסט קיניג. לעבן זאלן זאל מוואער מונד מיכין.
מיך קמן וועגין מיהרע גרמהסע הערליכקייט. ניכט פיל
טפרעכין מונד זיגין. דאן זאלעס קיניגרייך המבן מיך ניכט גינען מל מין
טמגען. מיך בין ער טרמקין וועגין מירה גרמהסע הערליכקייט. מוין
וועגין דים פראכט מונד ליהרמט מירה קינגליכע טמהנהייט. לו דעס בין מיך
מוין מילומהק ווארן גיהמולט. מיך ווייס ניכט וואס עס זיין זאלט. מלומ
ביסע מיהרע אייעסטעהט גלייבן איר לו ער ווירן דים גינמער. מונד איר וויסער
אמלען וואס מוין מיך ביטלומסן מוים מוים דמהט :

דער קיניג

אלליר

שענסטי פרינלעסן מיהרע קנטרמפעט וועלצט איר מוים
ווארן פרעווענטיהרט. דט פלייג מיך פערטמהנדליך בעסר
גליהרס. זאל זיין ווארן מוים ער וועהלט. מיט איר לו גלייך לו רעגיהרן מין
דיער וועלט. מונד ווילן זיאל דים גינמער טוהן המבן זאל וויל מיך מוהגען
מוין מין קינגליכען טרמהן ער העבין :

אסתר

א

העכסטער הויכט דער גמלער ערדן. מיך בין ניכט ווירדיג דט מיך
מיהרע אייעסטעהט לו מין גימלהין ביגערן. דאן דים פאמאנגע מוים
גינען פון המלען גיטלעכט. מונד המבן דאן מירה מיט ניכט קען בריהגען
רעכט. טאן ווילן זאל מיך דאן ביטטיהן. מונד וויל ווערט עס איר מוים
געהן. דארום וואלטי מיך מונד טעהניגסט ביטן. דיעס זאלטי בלייבן פון
מיך פיר מיטן :

דער קעניג

שטעהן

זאל מוין מוליר שענסטי פרינלעסן. זאל המבן דים שעהנסטי
ליהר. פיר מולין גיסלולין זאל מיהר. זאל המבן דים רעכטי
גינמעהרען. ווילן זאל פיר מולין מונד דען פאר לך המבן. דארום זאל מיך
דאן וואהלס שטעהן זאל מוין מוליר שענסטי ברויט. מיהגען מוים גרמהסע
עהר מונד ליכע פיר טרוימט :

אסתר

גון

טוהי מיך דען מולין העכסטין דמקין. דער זאלעס מירה אייעסטעהט

המבן 2 2 ב ב 2 המבן

ער רעמונג דער יודן דורך אסתר

האט געקענט: אין מנהרע גימאקין: מנהר ויל מונטר טערנעס ביטן דעם מירה
א"ט איר וואלן גינעדיג זיין: ווילן מנהרע א"ט מונטר דער ברוט גמס זיין: מונר
מך דים מונטר טעהניקסטע ברויט בין: מלונח נייגן מך איד נמך ומהלם מונר
בלייב מנהרע דינהרין:

(דער קעניג ויצט אויף זיין טראהן מיט דיא קינציגן קומין אללי האף לייב
צו גראטולירן אלס אויך מרדכי) דער טמועק פלום:

פירט אויף צוהג

בנתן אונד טערעס מרדכי פון פעהרן

בנתן

קאמראט יעלט מיטעס לייט דעם וויר מונס און דען טיראהן רעכנין
און דען טעהרליכען טמהם וועלכע ער דים קינציגן וכת
המט אן גיטמהן דיועס גלעזלין מונר דיר גיפט ווא מיהם גושם דען המלך ברעלין:

טערעס

אבר ליכטער קימאמט וויר המבן פאר מוליס: ביאדאקין: דען ווירליכע
ווערדן פאר רמהטן: דער טיראהן וועלכע מין טמרעס מורטיהל
מיכר מונס המלטן:

בנתן

איד המבע מויד טרימער המורמס מור מונר ויכרהיט מונר בייגן
פעטמלסטין דען רול גליקס:
(ווא זעהן מרדכי פון פעהרן אונד גיהן אב)

דיא קינציגן מרדכי

מרדכי

אך היינה ליבה קינציגן: מך ווא מיר גמאקין: וואס זיך אין מנהרן קינציגן
המלך המטלן גיטמאקין: בנתן מונר טערעס המבן זיך א"ט מנהר
ביריהטן: דען מנהרע היינעטערט א"ט מין טמרעס גיפט וואלן טיהטן:
מך מבר המבע דעם גליק גיהמבס: דען מך ניכט ווייט דעם פלוי גיטמאקין:
זיך פאר וויינטן ניכט דען מך מנהרע טעלויטי טמרעס המבן פאר טמאקין:
מלנח ווערן זיך מלנחעס מנהרע היינעטערט מן לייגין: מוקדמ דורך זיך לעבן
מ קענין ביפריימטן:

דיא קינציגן

אלליר גינעדיגסטער קינציג: לעבן מלנח ווא מנהרע מונר הייב: מך
המבי מירה היינעטערט מן ווא מין מלנח זיך מן מונרן קינציגן
המלך

אונד מרדכי טרוואר שפיל

המלך המטלן גיטמאקין: בנתן מונר טערעס המבן זיך א"ט מנהר
מירה א"ט א"ט מין טמרעס גיפט וואלן טיהטן: דער מנהר מבר מונס גיכט
ווייט דעם פלוי גיטמאקין: זיך פאר וויינטן ניכט דען מך מירה טמרעס העטיט
פאר טמאקין ווא המטלן ער איר וואלכעס טוהן מן לייגין: מן מיר לעבן דעם דורך
מ קענין ביפריימטן:

דער קעניג

האף קאמסלר היינה גיטמאקין המטלן מנהר טוהן טרימאקין מן דייטן: ווייט א"ט
בנתן מונר טערעס א"ט גיפט וואלן טיהטן: וועלכעס זיך פלוי דען
מך מנהרע המטלן פאר: מן מנהר דעם דורך זיך וויר דער הינטער גיקאן:
וועלכעס מך מן טמרעס וויל מינקוהדיהר: למסן מונר דיע בעה ווילטן טמרעס מונ
דער אממהסן: מלנח ווערן מיהענן בעכסט התך מיכר געבן דיע קואסימאן:
מונר מן רייפע מיכר לייגין: ווירדן זיך איר מין רייזן דיא רעזולוציהן:
(דער שארעס פאלט צו)

פינפט אויף צוהג

האף קאמסלר התך בנתן טערעס מרדכי אונד לייב וואכט

האף קאמסלר ויצעט מיט התך מן ברינגעט בנתן אונד טערעס
איהרע היינעטערט המבן מונס היינה קואסימאן מוילן גיטמאקין:
מך בייגן מן היינעטערט מיט וויינלימהן מן ליהן מונר היינה פרחמך
טטיק מן פרחמך מן מוירט מך מיר א"ט מן גמאן דען גרמסן קינציג
מירטמקסעסס הממסווערמס מוירן מוילן גינעדיגסטן הערן מן ביפריימטן: דען
מך מונס מוילן מוילע פרחמך טטיקן דען וויר מין דיע קואסימאן פרחמך
מנהרן: מונט דיא רעכטי ווא מנהרעס מן לייגין: וואלטי:

בנתן אונד טערעס

איהר קינציגסטער קואסימאן וואט מיר וויסן: וואלן איר מוליס
טרימאקין מן טמך געבן: (טערעס אב טערעס)

פראגע פין האף קאמסלר אנטווארט פון בנתן

1 וויא	מך דין נחמן:	1 בנתן
2 וויא	מלס בייט דעם:	2 פינף מונר דייטין ימחר
3 אויש	וואט פאר מין למחר	3 אויש מעלעדמאסן
4 וויא	אנך בייט דעם מן דין	4 דרייא ימחר
5 וואס	מלס דין דיינעט מן	5 איין טיכר טטיהר
	קינציגן המלך	
	וויא	

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

אנטווארט פון בנתן

6 צעהן טויזנט גולד

7 איהר עקסעלענס יא

8 יא

9 דיועם ווירט זיך מויל זיך
ניכט בעינרן

10 בהיטע זיך גוט דעם
זיין לעב טאג זיין

11 איך ווירט ניכט דעם פון

12 איך האב וואהל זיין טרייב
טיטמבר קיין פעטטהערט

13 דיועם האב זיך ניכט דעם זיין
גיטמהן מונד ווייט מויל

14 איך האב עס ניכט ביים איהר

15 ניין עס מיט ניכט זיין
פעטטהערט

16 מיינע גינעריגע הערן
קאמיסמריען זיך

17 עס און איר עטווא זיין דיהער
זיין פעטטהערט גיטטהערט

18 האבן מונד אום דעם גלעזל דעם מיט
לע פערטהערט האבן זיך מויל

19 האב קיעה וויסנשטעט דעם פון
ווא

פראגע פון האף קאנסלר

6 וויא פיהל מי יעהרליך דין
סמל

7 האשט דעם מויל זיין סמל
יעהרליך מיט דעם

8 קינגליכן דענטן ריכטיג מיט
בילמהלט בקואן

9 האסט דעם מויל זיין דיהערט
טריימליך מונד גינעריגע

10 וויא האסט דעם זיין דיהערט
טריימליך מונד גינעריגע

11 דעם מויל מיט מיין גיטטהערט
וואלן טיהטן

12 וואן עס מויל מונד קלימער
הער פערטיגערט ווערן

13 וואס האסט דעם דעם פון
מיין פעטטהערט גלעזל

14 מיין דיינען טרייב טיט

15 האשט דעם דעם מיין דיינען
לימער קיין טרייב

16 נון ניכט דעם יעלע ביסטרום
מיין אמהל מיכר ווין דיועם

17 גלעזל האבן וויר מיין דיינען טרייב
טיט גינעריגע

18 לאס דעם פעטטהערט טימן

19 איזט דעם מויל דעם גלעזל
דיין פעטטהערט ניכט

20 צו דעם אפיציהר (פיוניטהערט
איהם) נון ביסט דעם לוק

21 אנדערן אמהל מיכר ווין דעם האסט
גינעריגע דעם היסט דעם פעטטהערט

22 ניכט ביים דיר מונד דעם האט זיך ביים
דיר בינעריגע

23 וואס זאגט דעם מויל דעם
דיועם דעם פעטטהערט

24 יוסט מיין טרעפט מיט דעם זעלבן
וואס מיין דעם גלעזל מיט

וויא

אונד מרדכי טרויאר שפיל ח

אנטווארט פון בנתן

18 ווא וואהל איר זיין דיהער דעם
פעטטהערט גיטטהערט
ווא האט ער מויל זיין טליסל לוק
טרייב טיט גיטטהערט מונד דעם גלעזל
הרין לו טוהן

19 יא דער קינג סמלמאמן
טפריכט דעם גרעסטן
פיינר דעם מענטשן זיין זינה דיהער
זיין הויז

20 מייין קאלעגא מונד וואהל מיט
זיין דיהער לויט טעלאן זיין
זיך מויל ווייט ניכט דעם פון

21 ווייל ער מונד זיין דיהער דעם
מוק גליק מויל איהר זיין
טפריכט וואלן דמרוק האבן זיין
וואס מיין זינען טרייב טיט גיטטהערט

22 דיועם האט גאט זיין דיהער
גיטטהערט דעם ער העטי
זאגט דעם טערס ניכט ביטרוימט לו
זאגט גיטטהערט וועלכע דעם קינג
זעלבסטן זיין לעהבן מונד גיטטהערט דמרוק
האט ער זיין פעטטהערט מויל מיטן
דעם ליגען

פראגע פון האף קאנסלר

18 וויא קואט דעם דעם גלעזל זיין
דיין טרייב טיט מונד דעם
קיין וויסן טעפט דעם פון האסט דעם
האסט יא דעם טליסל מויל

19 האשט דעם דעם זאגט פיינר
לו דיהער דעם דעם
זאגט מונדליך מונד טפריכט
וואלן

20 דיועס ווירט מיט זאגט טעלאן
מיט מויל זיין ניכט
אפרמביהרט מונד זיין מויל דיהער
זאגט גיטטהערט האבן זאגט זיין
קואט דעם דעם קאלעגא טערס זיין
פעטטהערט מויל דעם גלעזל מויל
גידרוקט

21 ווארום האט זען זאגט
מויל מיין דעם טרייב
טיט גלעזל מונד ניכט מיין טערס זיין
טרייב טיט

22 וואן דעם קאלעגא טערס מויל
דיר דעם מונדליך האט וואלן
מון טפריכט ווארום זאגט ער מויל זיין
פעטטהערט דרוק גידרוקט האבן

הער

גון

זינען וויר רעכט דער הינטר גיקואן דיוע טעלאן וואלן זיין דעם
מאדען ניכט ביטרוימט דמרוק האבן זיין מויל דעם ביין פעטטהערט
דעם מויל גליקט

האף קאנסלר (צודעם אפיציהר) לאסט טערס פאר טרעטן אונד
ברענגט דעם וועק

פראגע פון האף קאנסלר

1 וויא מיט דעם נאמן
2 וויא מונד ביטט דעם

אויש

אנטווארט פון טערס

1 טערס

2 פירציג יאהר

אויש

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

(ל מרדכי) העריט הער (מרדכי) עם וירט מיך היר ויט מיין נחמן דסן
גרמאסן קינג מרטמקסעס מהמסווערוס חן ביפמהלין דט מיד מונס דים רעכטי
ומרהייט חן לייגן זמלטיט שמש מיר גיהערט המט פון בגתן מונר טערס • דען
דינט מיט קיין קלייניג קיט • עם געהיט מיין גימלכטן האכטן חן • מלומ ויירן
זיל מונס דים ריינע וואר הייט מפניכמהרן :

מרדכי

יא מיהרע קינג'לע קמאיסמריען מיך המב גיהערס מים בגתן מונר
טערעס זיך מיט זמאנר מוין' דים מרמביטע ספרמלע המבן
בירמהטין' מיהרע קינג'לע א"ט מיט מיין שחרען גיפט לטיהטן :

האף קאנסלר

אבר הער מרדכי קמן ער דיעס מיט מיין מיר פקלמהרן דט ער
דיעס מלויס גיהערט המט :

מרדכי

יא מיהרע קינג'לע קמאיסמריען • מיך קמן זמלכט מיט דים מלויס
סימרטטי עהטין פקלמהרן דט מיך דיעס מלויס המב גיהערט :

האף קאנסלר

איהר ויט ביראנקט • מרעטיט אב הער מרדכי
(צום אפאציהר) ברענגט ויא בידן ווירד הריין :
העריט בגתן מונר טערס • היר מיין מיער בירי עקסמאטן מיט מיער
אערדריימ גינג ל ער קענין • מלויין מיר וילט מיט דער
ומרהייט ניכט אן טמך ביי ויר מיך בידן דורך דפן שחרן' ריכטר חן גרייפן
שערדן אום ווערדן ויר מיך שמהנט רעהרן לעהרן • מלומ פמליגס איינה רמהט
סוגר ביקענט איבר דים וומרהייט • מיהרע א"ט מיט מיין במרהערליג קינג
דער מיך ומהל גימער ער טיהלין קען • אום מבר זמלכט דמירק דען שחרן
ריכטר מיט גיטריבן ווירט • אום המכט מיהר קינע גימערע לז המלען :

בגתן אונר טערעס

וואן מיר לז פאר דים קינג'לע גימערע המבן ווירדן • ווא ווערדן מיר ווייט
מלויט חן פמאגט ליכט געבן :

האף קאנסלר

איהרע טעלויין מיהרע אערדרט במרמלערסן קינג'לע גימערע וואלט
מיר לז פאר המבן : לייב וואכט ! מען מריטיהרע
זיל בידן ויר המבן סמהנט ביקענטים גינג יעלט מיט עם לייט דים רעוולומרן
ביימ מיהרע א"ט מיין לז ריכען : (ויא געהן אב)
דער

אונר מרדכי טרויאר שפיהל

ועקסטד אויף צוהג
דער קינג האף קאנסלר התך לייב וואכטין אפאציהר
האף קאנסלר

איהרע

אייפסטעהט ויר המבן גיהארומאטט דים קואיסמיהן פאר
גימאן • וואו ביימ זונן קלמהר פאר גירונגין • מלס בגתן
אונר תערעס לווייט אערדרט זיין מיהרע א"ט מיין גיפט לז געבן מיין • ווימאיר
דים פייטמלימהן מיין מירן בידן הייזרן המבן מונטר נואן • מיט דיעס
גלועלין מיט בידן פעטשטלעטן הער פאר גיקואן • וועלפייט מיין דען בגתן זיין
טרייב טיס מיט גימאן • דים מיכלע פק מנטומרטונג וועלכע זיל המבן
גיגעבן • קען מיהרע א"ט היר מיין דיעס עקסמאטן לעהרן • מלומ פק אייגען
ויר מויט דיעס זמלן מיין ענד לז אכלין • מונר מלומ גלייך לז סמפיהר לז
ברענגין • דט מען זימ בידן למסט חן דען ליכטן גלייך הענגין :

דער קעניג

האף

קאנסליר מויס דיר עקסמאט טוהט ומהל פאר קואן • דט מיהר
מיכל טמהט גירונדיט מיט • ווימאיר עט המבן פק נואן • מלויין
עהר וויר זיל שטרמלען מוס מיהרן לעבן • וואלויין וויר דין גיפט מייען מנדרן
לז טרינקן געבן • נעהאליך מיין אומלפייטן פערסמהן דט דם זמל זיין דער
טמהט זיין למחן • דען זעלכן וואלויין וויר דען גיפט לז טרינקן געבן • מונר וואלויין
זעהן מויב ער מיהר ווירט פק קוללין זיין לעהבן • דען ווען מען שמהן דט
גיגעבן המט גיפונקלן מיהרן טיט • ווער וויס מויב דמירן גיפט מיט •
דמרוק קען מען זימ נמך ניכט לז טמהט קונדיאמאניהרן • מען וואס עס לז
פאר מפרמביהרן :

האף קאנסלר

(צום אפאציהר)

נעהן

זימ נמך דט גיפונקלן הויז מונר למסן זיל מיין אומלפייטן קואן •
וועלכר טמהנט מיט קונדיאמאניהרט • מונר לז טמט רעוולופיהרט :
(מען ברינגט דען מאלאפיין אונר גיכט אים דט גיפט צו טרינקן וועלכר
גלייך נידר פאלט אונר שטידכט)

האף קאנסלר

איהרע

א"ט היר זעהן זיל מיט מויגן טיין דט עט ניכט מנדרטט
קען זיין דט מורטיל אום ווערדן גיגעבן זיל לז שטרמלען
מוק מיר לעבן :

דער קינג

וויילין

מיהרע בעהוי זמלען זיין זמ קלמהר פאר גירונגין דט זימ איד
ג ב 2 3 חוק

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

מוקד דאס לעבן וואלטן ברענגן • אזא וואלן וויר איהנען וואלט ניכט טענקן •
מונד זיך בייך און מיין גליין למסן הענקין :

זיכטער אויף צוהג

(בנתן אונד טערס ווירדן גיפגעגליכר ווייזע צום אורטייל גיבראכט)

האף קאנסלר לעהזש דש אורטייל

אין גראדן דען גרמאטן קיניג ארטמקסעס סעמסווערס קינג מיין מללי
פיהר טיהלין דעב וועלט • מיין אסיא אפריקא עוראפא
עט אמעריקא • מיט מיין דין קינגליכן גיהייס רמאט גיטלמסן ווארדן • ווילין
בנתן אונד טערס זיך קראינמאליס אייגעסטעס פאר גריפן • מונד נאך
גינג מאכער מינקווייליאן זאגטן קלמאר פאר גיקואן • דאס זיך דען גרמאט
אעכטיגסטן קינג מוקסמקסעס סעמסווערס מיט גיפט פאר געבן וואלטן •
מלוא זיין זיך פון לעבן לוק טמאט דורך דען שטרענג פאר מורטייהלט ווארדן •
מבר ערשטינס וואלן זיך פאר שטאן מונד אערדערס פובליהרט ווארדן •
מקטוק שוסא מיין קאנסליע פאטעקסטאמא אומגארוק רעגני מהמקסווערס •
שאטן רייכט קאנסליר :

בנתן

איהרע גרעפליכע עקסעלענס וויא מיין אייבלעס מורטייהל האבן וויר פאר
קאן דאס וויר מוק שולדיג מוק דאס לעבן זאלן קאן • נאמאלין
מיט וואלטעס מיין מונד גידמקין גיקואן • מיין שמהדן לז טעהן מונדן קינג
דען פרוואן • מבר וויא זאל זיין וואלטעס מיין מונד גידענקין • איר וויסן דאך
דאס דער מואעכטיגער טמאט וואלטעס ניכט טענקן • דער זיין הענדיגן מייענען
גימאלבטן גמאט טמאט זענדן • מן מיהס לז פאר גרייפן מיט זייני הענדן • וויא
זאל זיין וואלטעס מיין מונד זוכן • עס שטיהט דאך מיין דיה הייליגע שריפט
זיין דין טאמל קמאער זאלסט דאך דייענען פירשטן ניכט פלוצן • מויב מונד מייער
פון מונדרי פיינר האט פאלשליך מן גיגעבן • דעסינס וועגן המפין וויר דאך לז
ביהמלטן מונדן לעבן :

טערס

איהרע גרעפליכע עקסעלענס • מיין האב מונד דערא גלייכן פלייסיג
לז ביטן • דען מיין וויס זיך זיין פון גוטי זיטן • דאס זיך איינע
מון שולד וואלטן פאר ברענגן מונד מיין מון שולדיג ניכט למסן מיין הענקין • מויב
מיין שמהדן לז מיהר א"ט בין פאר קלענירט ווארדן • דאך ווירדן אייני פאר
מאמארטונג ניכט ווערדן פאר למהרן • דין נאך ווירדן מיר עקסעלענס מונד ניכט
מיינר מילין • מיהר א"ט ווירט מונד פלייכט גימארדע לז טיהלין • מונד מון
שולד נאך לז זוכן זאגטן קלמאר • דער מואעכטיגע ווירט עס ברענגין פאר
מונד דאס זעליב ווירדן מיהרע א"ט ער קענען • מונד מונד ווירדן מיין המפען
גימארדען מן נעהוין :

האף

אונד מרדכי טרויאר שפיל יא

האף קאנסלר

בנתן מונד טערס מייער ריהר האב מיין פארנואן • וועלדי מיין גערני
אעכטי נאך קאן • מלליין עס וואנדערט מיין מוין מיין • מיהר וויסט
יא דאס גימלן מיין דאס פערסימנטי רייך • דאס וואט מיין אמהל ביימ מיהר א"ט
מיט גרעפליכע מונד דאס לז דאס מורטייל גיפעהלט • ניכט לז מונדן מיט מיט
מלליין געלט • דארום פאר מיין לז ביטן מיט מן מוק זאגט • מיין ביימ מייער
לעבן לז ער האלטן וועהרע דאך גרעסטי קונסט • דאך מיין וויל מיין זעלבסטן
למסן פאר מיהר א"ט טרעטן • דאס מיהר זעלבסט פאר מייער לעבן זאלט בעטן •
פלייכט וועגן מייער גרמאטעס למאטיהרן • אעכטיגין מיהר אייפסטעהט
לז גימארדע רעזולפיהרן :

דער קיניג (בנתן אונד טערס גיפאנגן) דעמא

אלליר גינעדיגסטער קינג למסן זיך מונד מונד מונד קייט ווערדן פאר
גימאטן • דאס וויר ניכט זא מונד מונד מוק דאס לעבן זאלן קאן •
דען גוויסליך זייענען וויר ביימ מיהרע א"ט מונד מונד מינס פאר דאכט • וויל מונד
יעמאמך ביימ מיהר א"ט האט פאלשליך מן גיבראכט • ווארום זאלן מיר זאמ
מון שולדיג מונד יעמארליך שטערבן • • • • • 3

אלליר גינעדיגסטער קיניג מיין מיהרע א"ט פלייסיג ביטן •
גידענקין וויר דאס וויר מללי זיטן זייענען גיווען פון גוטי זיטן •
מונד ווילינס גיט דאך ניכט גיווען מיהרע א"ט לז פאר געבן • ווארום זאלן
וויר דאן זאמ מון שולדיג קאן מוק מונדן לעבן • • • • • 3

אלליר גינעדיגסטער קיניג וואס ווירדן מיהר א"ט מיט מונד ווייניג בלוט
גיהמאלפן זיין למסן זיך מיהרן טרמאן מהנע ביפאלעקט מונד ריין •
מיהר א"ט וואלטן דאך ניכט גערן יעמאמדין פאר דערבן • ווארום זאלן וויר דאן
מון שולדיג מונד יעמארליך שטערבן • • • • • 3

האף קיניג קאנסלר מיין האב מיר דאס זאגט טמאט
מיינר געבן • דאס דאך דייענען בייך זאלט
שטרמפן מוק מיהרן לעבן :

האף קאנסלר בנתן מונד טערס מיר האבט פאר קאן מיהרע
א"ט מייער ביטייך • מלוא זאמאט מיין
לוק טמאט ברייט :

דעמא בנתן אונד טערס

איזט דען קיין גימארדע איהר לז פאר האנדן • דאס וויר דען טמאט אומן
שטערבן מיט שפאט מונד שמהדן • מלוא זאלן וויר מונד ווענדין
לז דען מואעכטיגין גמאט • דער מונד זעלי ער שמהדן האט • דען ווילין וויר
אליי טמאטליכע זאמלין האבן מונד פאר גימאט • מונד הענדיגן שטרענקן מן
מיין גימאלבטן דער דאך גיהרונג מיינר דאך גמאלי וועלט האט בקאן • יעמאמך
וואלן וויר מונד זינען ביקענען • דער מואעכטיגין זאל מונד מיין דאס מייניגין
לעבן ברענגין • • • • • 2 טערס

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

(טערעס ווערט גיהאנגין) בנתן אריע

דיזע הייליגן וואלן שטרעפן מן דען קיניג אים זייענע וואלן אים זייענע
פאלטין גיהאט אים זייענע פאלטין גיהאט אים זייענע פאלטין גיהאט
קוואט העלפט איר גיטווינד קוואט העלפט איר גיטווינד קוואט העלפט
(דא ווארט בנתן גיהאנגין)

המן

פויא פאר פאלט זיין דאס שטונד מלך מן דין חב גרייט פון מיר לידר
גאט ערבמיר וואס זעהי מן דין חב גרייט פון מיר לידר
ליידר טעהט וואס פאלט מן דין חב גרייט פון מיר לידר

(האף קאנסלר) **פירשט** האנדלט מונגליק מיט גיטעהן דאס
שטאטס האבן זיין פאר זעהן מלך מן דין חב גרייט פון מיר לידר
יעטנר איינה ראהט דאס זיין מלך מן דין חב גרייט פון מיר לידר
זיך לור גיטעהרע לור רעזולטאט דאס זיין מלך מן דין חב גרייט פון מיר לידר
מונד ליגין מן דין חב גרייט פון מיר לידר

(המן) **איך** בין מבר ומלכעס ווארדן מיטלוראהרט דאס ריזעס מלך
דורך דען יודן מרדכי מיט ווארדן פראקטיזירט וויל ער
זיין ליידר ביים מירה אט האט העלפט מן גיטעבן דעסט וועגין זיין זיין
גיקוואן מוס מיר לעבן מלך מן דין חב גרייט פון מיר לידר דאס דורך מיר
מלך מן דין חב גרייט פון מיר לידר מונד ניכט זיין לעבן מלך מן דין חב גרייט פון מיר לידר
העברער גיטווינד (דער שארעס פאלט צו)

דרייט ביטרייב ערשט אריף צורה

דער קעניג המן האף קאנסלר התך

דער קיניג

המן דאס ביטט מן דין חב גרייט פון מיר לידר דאס
האטט איר פיהל וואהל סעקונדירט מונד האטטט איר גיברמכט
מיני פרינלעס וואס האטטט זיין האטט איר שמהן מן דין חב גרייט פון מיר לידר
דארוס האן זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר דאס זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר
לודיר ניכט ווערט בוקין מלך מן דין חב גרייט פון מיר לידר דאס זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר
טאן פאר רוקין

(המן) **הער** התך מיר האבט מיר דאס גיטעהרע פאלטענט פון מירה
אט מן דין חב גרייט פון מיר לידר דאס זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר
דאס זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר דאס זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר
מונד וועלכר דער זיך ניכט ווירט ניגין מאנד בוקין ווירט גיטעהרע פאלטענט
ווייל ער מירה אט זיין גיטעהרע פאלטענט פון מיר לידר דאס זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר

(הך) **האבע** איסטירס פירטטן מונד גרמפען מן דין חב גרייט פון מיר לידר
רייך פרינאטעט איר מלך מן דין חב גרייט פון מיר לידר דאס זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר
זיין

אונד מרדכי טרויאד שפיל יב

זיין מיין ביטעס ביטעהל פון מירה אט זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר
גאלימאד דאס פירטט האן זיך זאל בוקין יעדער מן דין חב גרייט פון מיר לידר
עהרע מן טוהן מונד ווער זיך פירמיר ניכט ווירט ניגין מאנד בוקין דער
ווירט גיטעהרע פאלטענט ווירט ניגין מאנד בוקין דער

צווייט אריף צורה

המן האף קאנסלר התך אללי האף לייטי בוקין זיך צו
המן מרדכי פון פעהרן

(האף קאנסלר) **הער** מרדכי האבן זיין דאס קיניג ביטעהל ניכט
גיהערט מונד דאס מירה אט ביטעהרט
דאס זיך פאר פירטט האן זיך זאל בוקין יעדער מן דין חב גרייט פון מיר לידר
זאל מלך מן דין חב גרייט פון מיר לידר ווארום זיין מלך מן דין חב גרייט פון מיר לידר
פאר טעהרן (מרדכי אריף העברעש)

אני לא אשתחיה לפני אדם הם ושלום אני אשתחיה לפני מלך מלכי המלכים

האף קאנסליר

דיזע מאקס באקיס פארטעהרע מן דין חב גרייט פון מיר לידר ער אט זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר
טערעס

מרדכי

פור האן זאל בוקין זאלט מן דין חב גרייט פון מיר לידר ער טראגט יחזין בילטיניס מן דין חב גרייט פון מיר לידר
זיין קלייד מונד מיט דען דאס רעכט דאס זיך מן דין חב גרייט פון מיר לידר
פאר זיין קנעכט דענקט ער ניכט וועהר מן דין חב גרייט פון מיר לידר דאס ער
ניכט האטע מן שטיק ברמהט ניין ניין זאלטעס לור טוהן מיט איר ניכט
עבן זאלט עס מן דין חב גרייט פון מיר לידר זאלטעס לור טוהן מיט איר ניכט

(המן) **מרדכי** דאס יודער הונט פאר טאגס דיין בליין גמרשטיג
מאנד דאס שאער מן דין חב גרייט פון מיר לידר דיין בעסטמאנטי
דאס זאלטן דין חב גרייט פון מיר לידר דאס זאלטן דין חב גרייט פון מיר לידר
מונדענן פארדירט ביים מירה אט גיטעהרע פאלטענט זאלטן דין חב גרייט פון מיר לידר
גוט דארוס געבן זאלטן דין חב גרייט פון מיר לידר מונד ניכט דיין לעבן מלך מן דין חב גרייט פון מיר לידר
ווארדן דער גאלי העברעש מן דין חב גרייט פון מיר לידר

(מרדכי)

אני לא פחד ממור גדול אני לא פחד

(האף קאנסליר) **פירשט** האן מן דין חב גרייט פון מיר לידר דאס זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר
דאס זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר דאס זיין מן דין חב גרייט פון מיר לידר
טעהרן

ער רעמאנאג דער יודן דורך אסתר

שטעהרן. האבן יום ניצט פון דען קינג פֿארה גילעהן. וואס ער איט ויז פֿר
טרייב פֿורמין מיבליס וועהן. מיר קינד ליס ער טרענקין. מיר גאט
טעהט מיהק וואלעס ניצט טענקין זיין גאנץ קאפאריע וואר הער. היסטן פֿר
זינקן מין דא טיהע אעהר. מואו וואן יום וואלן בלייבן ביים מיר הערשטע
מאג המען עהרן וואלן וואלעס פֿון מיר א״ט ניצט ביגעהרן. מאג וואלעס
גאהר ניצט פֿארה נעהן. דען עס אעכטי מין מיבלין מויט טאמק נעהן :

דמך

הער

הער האץ קאנסול טוהן צו איר אויף דעם יודן קיין: מאלען וועהן אסאך
מונגער טרעפן זיך איר נילט מיין אייגן: מאלען. דאן מיך אפדקע זיך
האבן מיין וועהניג לענדער שטודירערט. מונד מיין מנדערע פאליטע: אסאך. נילט
זיין מיכעלדאיהרט. מונד אסאך איר פון דיע: אסאך נילט אפ וועהרן. מאלט
מיך. אסאך מונד לייט דאן קעהרן:

דרימר אויף צוהג

המך לער קעניג

המך דער קעניג (המן מיט איין פוס פאל)

(המן) אלליר
גינעדיגסטער קינג מין דער גמלי וועלט מין הער •
מיהר קינגרייך ער גרעהסי זיך יע לענגריע מעהר •
מינע גרמהסע זאלע האב זיך לו רעפמריהרן מיכל מין טעלאיש פלוק האב זיך
לו המנליהרן • מין פל מאמלעטיס מונד פל רעטיס פלוק האבן זיך מין מיתל לענדן
פל ספרייט מין מולי טעלס טטיקן זיין יום מן ברייט • מיהר בעהזיס הער קוואן וויל
זיך מיהרע א"ט קמלזליך פלר ברענגן • וויי יום זיך ביו דמאס מונטר מונס
המבן טמהן מענגן • מיהר ערסטער פלטר מברמס דאער זמלי ווערן גיבארן •
זמלעס המבן מונדרי פלר עלטרן מין דיח פלמנעהטיין גיטען פור פיהלע ימהרן •
מונד מענגן זמלעס בעהזיס נמך קוואלינג ער גלייך פון דיח מונדן לם פיימר פל
מורטיהליט ווערן • דמאיש קיין זמלעס בעהזיס פלוק פון מיהר זמלי ווערן
גיבמהרן • ער מבר חורק ליבריח • דיח ער גלייך פון זיין גבוהרט מן מייס פל
לויכרט גיווען המט זיך פון זמלען פיהר פרמקטייהרן ויסן מונד מייט גינעהן •
נון המבן מונד געטר זמל פיל לווועגין גיברמלעט • מונד מיהר מן פלרעכט במהר
גימלעט • דמאיש מבר מיהר קיין זמלעס פלוק מויל דער וועלט זמל קוואן • דמ
המט דער טייעל פלר קוואן • מונד גלייך ומהל זמל פיהל לווועגן גיטעלס • דמ
ער מין זון מיימק ברחטי מויל דער וועלט • דיער מייט מויל ביקענט • דמ
ער מין זון המטי דער עטו ומהר גינענט • דיין המבן יום פלר זמלידייט מונד פל
מלעט • מונד מיס פון דמלמלע ערב טיהל זינס פלטרס וועק גיברמלעט • מונד
דיח ערב טיהל זינס פלטרס זינען ברודר ימקוב מיכל געבן • דער ווילער
מיהר טעלמרייח מונד לויבריח קענט ומהל נאך לעבן • דיער ימקוב מייט דער
גרעסטי ביטריגר גיווען פון דיח וועלט • מונד המט זיך גמלן מין פלעטיג מן
גיטעלעט • זיין ברודר עטוהמט ער ביטרמין • מונד מיהר פלר גילמין •
זיין בענעדיימונג המט ער מיהר ליטטיג מונד ביטריגליך מבר גיטטולין • מונד
דענקט

אונד מרדכי טרויאר שפיהל יג

דענקט וואס פֿרעג מיך נאך דיר למס דך דער טיפֿעל הולין. ריין ביטריג ליבן
און טוהן דיר בעסטע לוי דאס נאך גימהטן. זיך פֿרעגן ניכטס דאס נאך חוב
עס גאט האט פֿר באטן. דינער ביטריג ליבן וואס האט זיך נאך פֿיהל גיזעהרט.
למען זין זיין חיהק חמרדן גיבעהרט. פֿון דיר לעלן זין מיהרן שטרייטן. מונד
פֿון מיהרע גרויזאמעכא הייטן. מיט ניכט לוי זאגן נאך לויטרייבן. וואס זיך
פֿר לייטן פֿר טרייבן. לאיז פֿון מיהנען האבן מינע גאנץ שט-ט ער אמרעט
מונד יעמאלדך ער טאגן. דינעס מיט מיהנען לוי דאס מניכט לוי פֿר טרמאגין.
וואס זיך אטן קון זאגן פֿון דענן ביז וויילטן. מיהרן מיגאגן ברודר האבן זיך פֿר
קייט לוי קנעכטן. מיהרן פֿאטר האבן זיך פֿאטר גלאגן. מיין בעהדיס טיהר
העטי מיהק לוי ריסן דא איט האבן זיך מיהק ביטריגן. דערינט
וועגן מיין גרוט חוס גליק מינע מיט פֿנטשטאמדין. מיין עגיסטן וואהרן
זיך בחול מולי לוי טאגן. דאן היר דורך זיין וואס מיין עגיסטן גיקאגן. דארטן וואהרן
זיך פֿר גרמאסי פֿיין מוליטרייטן מונד ברואן פֿון דארטן האבן זיך מיין מיהרן קיניג
דעבוליהרט. מונד זיין גיזעלטיגער וויס הרויס אמרטיהרט. מיין גרמאסר
לויברר האט זיך דא אמהל ביים מינען פֿינרן למסן וועלכר דען קיניג פֿארה טעהרט
מייט דער אמהסן. מיט לעהן פֿלאגן. האבן זיך מיהרן קיניג דורך לוי רונג
גיטמאגין. מיך קען ניכט מיט שפרעכין וואס פֿר גרויזאמע פֿלאגן. ענטליך
מונד לעטליך דורך ביטריג נאך פֿאלי פֿרמקטיי הרט דורך רעבעלומהן מיהרעס הערן
האב מונד גוט מוליס וועק גפֿיהרט. דאס האט וואהל ביים מונד לוי ביזמאגן.
דאס מונד דיר בעסטע מיין מונד ניכט נאך לעהלן היינטי מונד ווארגען. הער נאך ביים
דען גרמאסן גינמהרע דען זיך האבן גיהמבט פֿון גאט. אומלעסן זיך מיין גמולדן
קמול וועלכיס גאט פֿר באטן האט. מונד האבן עס איט לויטן שטימע טוהן אן
ביטן מונד זינגן. מונד חוס מיט טעהטין זיך טמאלין מונד שפרינגן. מיין זאמלעס
מונער במאדיק פֿאמק מיט ניכט וועהר לוי פֿינרן. מיין מיהרן שטרייטן שעהנען זיך
ניכט מיין וואס לייב דיר קינדן. מיין מונד דרייסיג קיניגן האבן זיך ער אמרדיע
מונד יעמאלדך ער טאגן. מונד מיהרע פֿעלקיר טרמאקטיהרט. דאס ניכט מיט
מיט לוי שפרעכין מונד מיט לוי זאגן. קיין זעהל פֿון מיהנען לעבן גלאסן. מונד
זיך בלוט מלס וואס פֿר גאסן. מונד מונט: אומבט מונד געטער האבן זיך מיט
גירמט. מונד שפרעכין דאס מינען דינעס מיהר גאט גיבמאגן האט. מיין מונד
פֿר בארגינע שאלין האבן זיך גימיהלט. מונד לעהר האבן זיך זיך מיין
גיטייהלס. ביים זאמלען גליק האבן זיך זיך האך ער האבן. ווען זיך שמהן וועהרן
מיט היאל זאבן. דאס מוליר הייליגטי פֿאמק האבן זיך זיך גינעט. דאס מונד זיין
האבן זיך מולי גיטמאגן. מלומ זינען זיך פֿיל יאהרן מיין דין לעהרן גיבליבן. ביז
זיך פֿון דען גרמאסן נעבאקמאנעסר זיין וואהרן פֿר טרייבן. מונד זיך גיפֿאגנענער
מינע מיין מונד לעהרן גיברמאט. מונד זיין גינל וויילן מיט מיהנען פֿר
ברמאט. פֿיל פֿון מיהנען האט ער דער טאגן מיט דען טוועהר. מיהר
טאטפֿיל מונד זאגן פֿר טעהרטי. קון זיין זיך אמרדן לוי שמהן. מונד
גיפֿאגנן מיין מונד למאגן. וואס זאמלען בליך מיהר המפֿרט מונד האט
פֿר גאגן זיין. וועגן גרמאסן טרייב וואהל מונד גרמאסע פֿיין. דאס זיך פֿון זיך
מיטן לייבן. מונד זיך טוהן מיר בוהייט ניכט פֿר איידן. מיהר מיכר אומט פֿר

ער רעפּונג דער יודן דורך אסתר

טעמערקט זיך יע לענגער יע גרעסער • זיך ווערן אלץ זייער ערגער מאל
בעסער • מונער ריח פֿעלדק מאל לז גלייך • האבן זיך קיינען
פֿינדער אלס מונער פערסויניש קינגרייך • וויל וויר מירן
טעמפיל האבן פֿר טטעהרט • מונד פֿיל פֿון מלכען לז האלן מיט דט
שוועהרט • מונדרי געטיר האלטן זיך פֿר דען גרעהסטן גרויהל • וויר
לויזר קינגרייך לז ביטן זיין זיך ניכט פֿויהל • מונד היז מיט וויל מיר עס זענען
קלמער מפרמביהרן • מירד א"ס גליבן היז מיכר לז יורליהרן • מירד
קינגליכע א"ס האבן מינע פֿחטענט פֿר געהין למסן • וועלד בליך זימי
גיהמלטין ווערדן לויט דער מלחמסן • מלס זיך יערד מלסן זימי געגין מיר קייגין •
מונד מירד פֿער ער לייגן • וועלכט מלז פֿעלדק פֿלייסיג נאך לעבן • מונד
דיז בעסטען וויל עס ניכט זיין עבן • מונד מלז מלז מלז מלז קיידי • מונד
געטיר בילדיגס האב לז ברייט • מירד א"ס האבן דאך מירי ליכטי
גיהמלן ניכט פֿר טהנט • מונד זיך מיט דען שווערד בילמחנט • וויל זיך
מירד א"ס זיין גיבמט האט לז טטעהרט • מונד זיך היז ריכטן למסן מיט
שווערד • מיין גרמס עקטעמפל ווילן מירד א"ס היז מיכר מלז • דט זיך
פֿערד נאמנט מונד טטיהט לויט מירדן גיבמט לז טפֿמטין מונד לז למזין •
לז מיט היכט זימי לז במלחמטין מירד קינגליכע א"ס • דערמלזינען
מירד האלעס מויטמריטעהט • זיך מירד מירד מויט מויט טיהדליכע
מירדליהן מינען ביטווערליך פֿר לז טיינען • זיך מעכטי מירד פֿערד
פֿרמירליהן מלז זיך פֿר טעמלן זינען • מונד פֿרימט מפרמביהרן דט זיך
מירד א"ס קיינלזין מיין ברענגין • דער בעסט מונד מירדליהן • מיט ווערד
מלז דען ליכטן גליגין לז הענגין • זיך זיין ניכט לז ברויכן לז מינע טטרייט •
פֿר דט גימערד לויטן זיך מלז דער טיעלע מלז דט זיך • לז מרייט קען מען
זיך פֿיל וועהיגער גניסן • זיך קענן ניכט האלן נאך טיטן • זיך טערעלויז
זינען לויט קינגס קינד • בעסער מלז דיז ענגלין טטעלט זיך לז מיין יערד
בונד • דיז האפמרט פֿון מינען מיט גמירד ניכט מויט לז טערעלזין • דער
מירד מינען הערט אום העכטיג דז מיכר למזין • פֿון מלז פֿעלדקן מיט
מז גימירד מירעס גימלן • מיין יערד פֿון מינען מיט פֿור זיך לז גיבמט
דט הימלט טחן • זיך קענן ווערד טורמירן נאך פֿעכטין • פֿון מלז
מלזליהן מיט מז גימירד מירד רעכטין • נארטיע מונד מיטערליכע
מינען טוהן זיך פֿיהרן • מעכטי מינע פֿון מלז מירדן מיין מן ריהרן • זיך
טוהט מיין טעלס דען מונדן מינען • דיז מיין דערפֿסט דז ניכט טרייט • דען
עס וועהר ווירד מירד גימלן • דז מיט המלסן זיך מלז מלז מלז מלז
דיז מלז • דזן ווילן זיך מיין פֿליג טוהט פֿלזלין הריין • טוהן זיך
זעבירויט מונד טרייטן מויט דט וויין • מלז מיט גן טעקערד לז מעלן •
זיך זיך וועהרן לויט טטמירי העלן • זיך קען מען זיך דט גמלזימיר •
ניכט מלז מינען פֿר למסן מלז מיין מיר • דזן דט גמלזימיר פֿר ברענגין זיך
מין לויט פֿימיר טעגין • מונד מלז מיט ליגן ביטריגן • מלז גלייך דיז
העכטי גימירד פֿר פֿלזלין • טערעלזין זיך מיר מיטן דען טמבנט היטן
פֿר מלז • דזן דער טמבנט ווער מיין לייכט פֿון גמט • דט ער זיך פֿון
מלז

אונד מרדכי טרויאד שפיל

מלך פלוקר מלך גאנדרטה המט • מלך גאנדרליצ'ע לעדאומניע טוהן יום דין סמך
המלך • איט פרעסן זיץ מלך ומהל לעבן • מלך מאגן ווער דין סמך מהל
לעהבין טוהט • דער זעלבי המט לור קינעטיגלייט מיין גוטן גוט • דיוט
המלך יום לזיח מלך פולניג מהל מין מיינס ימהר • דטקמן מיך מפרמיהרן
פר ומהר • ממש יום מלך פוירן מלך פרעסן • טוהן יום מן דין סמך פר
זיץ מלך פרעסן • מהנע דיו מנדרע טעגין • דיו מיר ג • מלך פולניג •
מלך ויל מיך יום מלך מהרן • מלך יום מיר מוין פיהרן דטקמן ימהר •

דען

דען ערסטן וואנאט אפריל האבן זיך וואסטן קעעטן דא אגיס זיך דא
וואנאגן מאליר בעסטן פראגט מיכר דא וואנאגן דען פייגל
טאגין מיין ליגן ווערדן זיך גלייך הער זאגין דא מינען מיין דען ליגן
דער האלטע גאט וואס עגיפטן ער ליגט האט וואנאגן דא נאך מיין וועג
זיין פראגט האט זיך גאט טרוקן דורך דא טיהעט ווער גפיהרט
וואנאגן פייגל מאליר דער טרענקט מיין טיפער ווער פראגט :

אונד

אונד מן דריטן אונזנט יורי האבן יום ווידרוס פֿימער טעגין • וועלכער
נאמן פֿינגשטן פֿר העגין • דען נאך מיהרע זיינונג האבן יום
פֿאפֿמאגין פֿון גאט • מן דיין טאג דיין לעהן גיבמט • אונד ווייט דיין ווייט
גרמסע המפֿמרט זיך בילדן זיין • מוט יום וועגין • דינט בעסר מוט מלוי פֿעלקר
זיין • דאן דער הייליג גאט מיט זיין גיבעדיג גיוועגן • מויט מלוי פֿעלקר
האט ער יום מויט גילעגן • דיעס טוהן יום מויט מיהרן זיין • ביין איהט
ער טראכטן • נוהר דט יום אונד קינג ריך פֿר מאטין :

11

אין פירן אמאנט יולי מור חן פֿינפטן מאנאט אויגוסטי האבן זיך לויט
טויזנטער אפגען. די מוראזד דיע פֿר אפגען. וויל דער גרויסער
קיניג נעבוקדנעסער מיר טעאפיל האט לור טטערט. מור פֿיל ערטלמאן
איט דען טווערד. דמרוס טוהן זיך מוראזד ווען. מהרעס גרמאטעס
קינגרייך לו פֿר פֿלוצן :

IN

[illegible]

אונד

אור מן זעהנטן טאג. דין אממט האבן יממירן למגין טאג. מורמך
דינט פֿר אמג. דש גמט מן דין טאג מיהר זיגד מול טוהט פֿר
לימען. מוגד מיהגען מיהרום מין גליק עלוגט מיהר טוהט פֿר לימען. מבר
היר קוגן מולין דאז עלבי אמסטמט פֿון מיהגען ווערדן גיטון. מוגד דובלט
מוגן מיהרע פֿינגד קאוגן. מוגד דינע האב מיד טמהנט מו פֿמור גיאעלט.
דש ימ קין גרעסערן פֿינגט האבן. מוט מוגד פֿערסימנטין ריך מין דער
וועלט. פֿולפען טאג מין דין אממט האבן ימ ליבר פֿעסט. דא גיהט
מין יעדער בעסטי מוים יין למטן נעסט. מוט דש גריהנע טוהן ימ איפען
מוגד פֿרעסן. דא מורמך ומגין ימ דש מיהרע עלטרן מויד מין היטן יין
גינעסן. דא ימ יין מוים עגיסטן גימאגין מוגד האבן פֿון דען געטליכן

ער רעמאונג דער יודן דורך אסתר

וואלקן גרויסע עהר ענטפאנגן • מיין לעראמאיע אמאלן זיט אים דען לערר
מזיל מונד פמלן לוייג • גלייך מוסומן זיט ניכט מעהרן גיטיהט • ה'ן מונד
הער טמסן זיט מיט מויל מולי ייטן • וואו מיט זמלע נארטייל גיהערט
פון ייטן • מלומ טוהן זי פער ברענגן דען גמלן אמנאט אים לויט פיימ
טעגן • מונד פערטן מויל היהרע מולי פער מעהגן • זמלעס געלט ווידרוק
קמאפלעט לו קריגן • טוהן זיט דיט מונדן גרוימס ביטריגן • נון המבן
מיהר א"ט דיט גרעסט מיכפור אמלימהן • דט דיוט פמלן מיט מיהרן רייך דען
גרעסטן טמהרן טוהן • מונד ביט מויל ליגונג זמלע טולן מיט ניכט בלייך
זיט מיט דער וועלט לו דולדן • מלומ המב מיד מיד מול לייט מיפריג באיהט •
מונד ביטרחט זיט מיהר רייך פער זמלן אר טעדיגן אעכט זיין בהיט • זומ
המב מיד פיל אמנאט דא דיכר טטוריהרט • מונד מיט דען טטערדן מונד
פלאגעטן טפמקוליהרט • וועלן טחג מונד אמנאט מיט מונדן רמהיטן גמרטן •
אען קענט זמלעס מוס קרויט מוס רמטן • זומהמב מיד ביקואן דיט גלייך
זעלגהיטטונדן • מונד המב מיטן טחג מיט ימהר גיפונדן • מוס אען זיט מולי
מויל מינען טחג • מולי פער טילגן וואג • דט מיט מיהרעס אמנאט מדר דען
דריילעהטן טחגן • דמ מיט קמ אען זיט מולי דער טלמגן • דמ אים וויר
מולי לו גלייך • ווייט פריי העטן מיט מונדן רייך • לו דעמי המבימ מיד מיט
דעגן ביכרן נאך גיטלמגן • דט וויט דיט בעסטען מוס עגיפטן זיין גימגן •
המב זיט מיט מויל זעקס אמאל הונדרט טויזנד וואן ער טטערקט • פון
מיט יעדן וואן מיט גולדן גרעכט • דמ לו זעהן טויזנט לענטן זילבר ער
קלעקט • דיט זעלבין מולן מיטערימט • מוס זינקט שולן מיט מיהרן ווארדן
גגעבן • דמ אים ויל מיד מיד קליפן דיט בעסטע מיהרעס לעבן • דענדער
בעסטע מונד מיטען מיט אערט לעבענדיג לו טינדן • זמ פער מיט מיד מיט
פאר גיטלמגנים אים ביט מיהר א"ט מערט טמאם פינדן • דמ אים מיהר
קינגליכע א"ט מיהרע גינעדיגע דעוואליהן היריכר געבן • דיט בעסטען
לו נעמן מיהרע לעבן :

דער - קעניג

המז
 דס זאג מיך דיר • האב גרויט מובכצט מויף דיר • דאס האטט נא
 פיהל מיכר דיך גיטאן • דס זיין גיטאן פאלק זאל מוסרש לעהבן
 קאן • קהן וויל דאס זיין בלוט נאטט מיכר דיר • זא ווירט עס בוויליגט
 דין ביגערה וויל מיך וואהל אמשן נא • מבר מיין קינדרייך זאל דעסינט
 זענן האבן דאס • דמרוק טוהי מיך דין לעהן טוויינט לענטער זאלר ניכט
 געהערן זאלטי איר גלייך טוויינט וואהל זא פיל דרויט זענערן • דאן מן דין
 הייסן בלוט וויל מיך קיין טולר האבן • זאט וויל מויך קיין פערמט ווארטונג היר
 זיכר טרמגין • דאס קאנטט מיט אירגען נאך דין בליבן פער פמהרן • מבר
 זיך איר זאל קיין יל זענערן פער אמהרן • דאס קענטט זיך וואהל נעהאן מיהר
 געהבן • מבר טאן יאגסטן גירעכט וואט דאס פער מונט ווארטונג דא
 פון געבן •

אידידע

אונד מרדכי טרויאר שפיל זון

איהרע **המן**
 א"ט מיך טוט עס מויד ניכט מדרשט ביגעהרן • מיך טוהי
 דינו פֿר מנטומרטנוג מיבר איך ליהן • וואן יום גלייך נאך
 אמהל ווא פֿיל וועהרן :

דער קעניג

המן מוץ דער קאנדימאן האסט דאס אין יאָן פֿון איינער האנד און
רעסקומבריהרן מין דאס גאנצן (אנד) • איט דין פֿאַמאָק נאך דין בליבן
און טאפֿן • מאנד נאך דין ווילן יאָן אַ טראַפֿן :

(דער קעניג גיחט אב)

האף קאמלר נון האב חיד דימ מלליר גינעדיגשטי רעזולוציהן פון מירח
א"ט ער האלטן • איט דימ בעסטען נאך הייבן לויבן לו שטון מוגר
מאלטן • מוגר האב דט יגל פון מירח א"ט מייגיה האנד • לו
רעטקראכריהרן • מין מללי לאנד • דס דימ בעסטען מין מייגיה האנד מין
ומהרן גיגעבן • ייח מללי ט נעמן מיהרעס לעבן • מלומ ויל מיד לו פמהר
רעזולוציהן • ויס וואט פור מין טמהט מיד ייח ויל טרמקטיהרן •
זאל מיד ייח מין דט וואטר פור זענקן • דער מלומעכטיגער וועלט מירס
נילט זענקן • דען דער קינג פרעה האט מיהרע קינד מלס
וואטר גימערן • האט מיהס גאט איט וואטר טוהן פטרמין • זאל מיד ייח מין
פיימר פור ברעקן • זאל פירכטי מיד דט מיד וואלט נילט ווערדי קעניק דען דער
גרמאסע נעבוקמד נעסר האט גוהר דייח מללין פלמנין לעבענדיג מהגע טמהרן
מין ייח מוויט דען גליהערן מוויב פון מינען הרויט גימנין • זאל מיד ייח דען ווילן
טיהרן לו עסן געבן • זאל פירכטי מיד ייח ווערן גלייך מהל כהמל מיהר
לעבן • דען דער קינג דרוט האט דען דמניל מין דען ליבן גרובן ווארפן
למסן • דח האט מינען מיהר גאט מיהרעס ווילס וואנד פור שולסן • זייען מין
געבר האבן עס הער נאך ויסן ביסן • מוגר מין פון דען ליבן ועלבסטן ווארדן לו
דיסן מלומ ויל מיד מיד בידענקן • איט וועלכין טמהט מיד דימ בעסטען
ויל קרענקן :

האף קאנסלר

דיזעם • מי נאמאלט ווארדן גיהערט • דס מיד גאט יא יעמאלס האט
בטירט פון דען טופערט • מיד האב מיד מ'לי בילד נאך
גילטהן • מוגר נאמאלט ביפארן • אלס מינר פון דען טופער מייט ווארדן
גיגעני • מלח ויל מיד קרן דעלפיהרן • מי מלולענדן מין נאמאיהרע א"ט
רעסקרמבירן • מלי מהגע מיניג במרהערליקייט מייט לו רחמן • מיט דען
טופערט מיד לו הוימן • מוגר לו טיהטן • דרייט לעהן טאג מין מירן מנחם מדר
מל דים גיטעהן • מוגר נאך דען וואל קיין יוד מין מאורן ריך ווארדן גיטעהן •
מוג

7240

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

מונר וואלן זאלט גלייך מין דיער רעידענט טוסט אומדאטן (אסן מן טאמין)
דח ויט יעדן דח פון זאל וויטן לו זאגן :

פירדך אויף צוהג

(רש פאטענט ווירט אן גיטלאגין אללי האף לייט זעהן דשפאטענט)
(מרדכי דער קומט גלייך פאלס דש פאטענט לעהוין אונד גיט זעהר
ביטריבט וועק קומט ווירד הער פאהר מיט איין זאק איבר דען קאפף) :

מרדכי

טרוימריג קייט מה הערליכט זייד • וויין הערן • לויט פולור שווערן •
מיק בין ביטריבט בין מין דער מיכיקייט • הייער מויגען קומען ניכט
פטיילן פון ווייטען • מן וון מונד אומט ווייל המבט מיהר דין טאמין קענטן ווייטען •
ווייל זיגען מונד ריגן מויט ווארדן מיכר געבן • רש וויר הייליגה קינדערהייט
זאט יעדליך וואלן קאמין מונד לעבן • מבר דח מיליגער פאר מין דיינען
הייליגן ריג • זינד דען דין מיליגעס גייליגטיס פאלק ויט דח הויכע לו
גלייך • דט וויר דען דיינעלענטיס אערן וואלן ווערדן דער טאמין • גרמחם
מונד קליין וואלן דמריבד המבן לו זאגן • (כי אין לנו להשען אלא על אבינו
שבשמים) • וויר המבן מונט מויך קינס פאר אסן מיליגער פאר מין
הייל • וויר זינד מילס דח טאמין אונד הערט • מילס מיליגער אונד רודר מילס מין
וועה קינד אונד פארט מונד וויר • א גרמחם דח מילס פון מונט קינד
מירמעל • גידענקי מונט דח דען טאמין • ווייל דח לו מילס זיכטיג פאלק
בייט דח גיגמגין • מילס מילס וואלן דח הייליגע שריפט מילס טאמין • דח
וואלן זיך קיין מיליגעס פאלק דח לו בינעהרן • בינעהרן קינד מירמעל המבן
גיגמגין • וויר וואלן זיט טאמין מונד הערן • דח המילס מונט דין געטליכע שריפט
גיגמגין מילס וואלן דח הייליגע מילס ער במרומיג פארט מילס וויר דען דיינעלענטיס
אערן וואלן ווערדן דער טאמין ווער ווירט זיך דח דין הייליגע שריפט מילס טאמין •
הייליג פארט פון מונד עלטרן אבראם איזאק מונד יאקאב • מבר הנדליך
אין פארט בעניאמין • מיק קיס דח ניכט לביטן וועגן וויינר מילס • אונד
וועגן דש גמלי יודט עיגוין • דש וואלן ניכט מילס פאר אהרן ווערן • דח פון
מירמעל וועגן המילס רוביט מילס הייליג מונד וויר וויר דען דיינעלענטיס
אערן וואלן ווערדן ער טאמין • ווער ווירט דען דיינעלענטיס דעס טאמין
(דרוש קדוש קדוש) • וועגן • (ענינו מלכינו ענינו) • מונד מילס פארט
(ענינו ביום צרה ענינו) • מונד מילס מין דח לייט פון מונד וויר •
זאט וואלן דח דח מילס ווייט מונד עוירי המילס בינעהרן פון דח
פארט ברמח מונד מיכר דח מילס מין דח זיכר המילס דח גיגמגין
דיינע מילס מילס המילס • ווער דען דח דח מילס וואלן דין גיגמגין פאלק
פון דין טעהטליכן טאמין • מן מירמעל פארט מילס מילס מילס מילס
מילס גרמח ער וועקן • מונד זינד מילס מילס מילס מילס מילס מילס
מילס טעהטליכן • מילס יעדליך זינד מיכר עוירט לו דח טאמין • וועלכע
מוהר

אונד מרדכי טרויאר שפיל טז

מוהר מילס דער פאר פארט מונד פאר דח מילס דח מילס לו טעהטליכן גיגמגין • פאר
שטעהרע דח דח פריידע פון דען בעניאמין • דח מילס מילס מילס פאר
ווארן • ווער מילס דח דיינען הייליגען מילס מילס • הייליג פארט
גידענקי דח ווייל דח המילס פאר וואלט ויט זעהן פאר וואלן מונד
פארט מברמח דין גלייכטן קעטן • דח מונד וויר מילס דח מילס ער זיין
מילס מילס וון מילס פאר דח לו מילס מילס זאל טעהטליכן וואלן מילס פארט
מילס מילס זיך גוט וויליג דח לו ביגמגין • וואלן מילס מילס מילס גיטעלן פון דין
הייליגען נחמן וועגן • ער המילס זיין המילס מילס מילס מילס מילס
טעהטליכן • דח המילס דח מילס מילס מילס מילס מילס מילס
המילס טאמין • מילס וואלט דח גידענקי ווייל דח המילס גיגמגין לו מונד
פארט יאקאב מילס וויל דיינע קינדע אהרן • מילס מילס מילס מילס מילס
מילס ווייל ווערן דען דיינע געטליכע ווארן ביטטיהן ווין מילס לו וואלן דען
דיינעלענטיס אערן וואלן פאר געהן • מילס מילס מילס מילס מילס מילס
ער הערן • מונד מילס דח קינס הערן פאר קערן • דש מונד טרוימריג קייט לו
פריידע זאל ווערדן • (מרדכי פאלט אויף וויין קניא)

אלמעכטיג

עוויגער גלייט • מילס דין מילס גיגמגין גיטעלן
מרדכי ווערען מילס מילס דען טיפען מילס גרונד פון
איינר ניכטיג קייט • מילס לו בינעהרן מילס מילס מילס מילס מילס
שרה דאבעקא רחל מונד לאה • טעהט מילס מילס מילס מילס מילס
מונד טעהט פאר דען געטליכן טעהטליכן געהן • בעטיט פאר מילס קינדע דח
יעלט זיין מילס דח גרעסטי מילס דח זינד דער מילס מילס מילס פאר דען
ביטריבט טעהט • מילס וואלן זיכר אונד רחל גידענקי דח ווייל דח קינדע
מירמעל מילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס
פאר ביי מילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס
דח מילס דין גרמח מילס גיטמילס מילס פאר דען געטליכן טעהטליכן גיטמילס
מונד המילס פאר זיך גיגמגין • מילס מילס מילס מילס מילס מילס
לייט • יעלט זיין דיינע קינדע מילס דח גרעסטי • לייט מילס מילס מילס
שטעי מילס מילס דין ענינו מילס • מונד געהי נחך דען געטליכן טעהטליכן
מונד מילס פאר מילס ביטן • דש דער הייליג פארט מילס פאר דיער יעדליכע
שטעהטליכן זאל בהיטן :

התך

הער

מרדכי דח מילס גיגמגין קינס מילס מילס פארט מילס מילס
מילס זאל טעהטליכן מילס מילס מילס מילס מילס מילס :

מרדכי

וויא

זאל מילס ניכט מילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס
גיגמגין לו פאר טיגלין מילס לו ער טאמין • דח דער בעניאמין
המילס עס זאל ווייט גיגמגין • דש ער פון מילס מילס מילס מילס
ביגמגין • המילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס מילס
טאמין

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

שלישן • מין דען אומנאט מדר דען דריילעהנטין טאגין • מלואה ווירט דים
קינגין טן מיהרע א"ט פאר מיהר פאלקלאיסיטיהרן • מוהר פאר זיח העכטטינס
סופליהרן • פיליכט ווערט מיר דער מלואעכטיגריח גיגאר געבן • דטיח
ווערט קענפן ער רעטן מיהר לעבן • (התך געהט אב)

התך

הער ארדכי דים מלליר גינעדריגסטי קינגין טיקט מיך דייט קליידן לז
קליידן • מוהר מיער טרוימדיגקייט מלש מיר פאר אידן • מיהר
וויסס יח דט גינאן מינס פערסימהנטי רייד • דט פרינס פירטט גראמל מללי
לז גלייך • דער מהנע גירופן חן דט קינגליכע טרמהן טוהט קואן • זין לעבן
ווערט מיס גינאן • נון מיט יח מין דרייסיג טאג ניכט ווערדן ביגעהרט •
מוהר פון דין בין פמטענט המט יח מויד ניכטט גיהערט • מלואה וועגין
מיער יחאער מוהר גרמהסע קלוגען • וויל יח מיהר לעבן וועגין • מוהר פאר
מיהרע א"ט מהנע מוידענן ער טיינען • מיהר מבר וולט מין פמסט טאג
מיהרנט וועגין מוים רופין • מויל גרויט מוהר קליינען • מוהר פאר מיהר לעבן
מלש מיר ביטן • דט מיהר דער מלואעכטיגע גמט מל בהיטן •

מדרכי

איך המביקין ווסט נאך פרייד • מן לז קליידן זח מין הערליכט קלייד •
מוהר דחביח זין מיר קינדר מוידענל יעלט מין זח מין גרמהסי
(געהט אב) •

פינפטער אויף צוהג

דער קיניג ריא קיניגנן המן האף קאנסלר

דער קעניג

אסתר איין ליכטיגס טאג • ווסט געהי מיך פאר מיעה פאר בארגינע
טרוימדיקייט מין דין הערן • דח דערפסט דין ניכט לז
פערטטין • דט דח איין גינאן המסט מיבר טרעטין • מוהר מהנע גירופין
מיידיין קינגליכען המן גיט רעטין • דח ביטט יח פון מללי זמלין ביפריימט •
ווילין דח ביטט איין ליכטיגס טאג מללי לייט • מיעה מוידענל מווס דח המכן •
דחרק טוהי זמליס מיר מוהר זמלין • עמן מלשעס מווסרדען היאל מיט לז
ביקואן • מל דין טלין ניכט ווערדן בינאן •

אסתר

אלליר ליכטיגס טאג מיך טוהי דיעס מוהר גמאר ניכטט ביגעהרן •
זמנדרן מיהרע א"ט וועלן מיר לז עהרן • דין טאג מיר לז
ספרעלין מויל מיעה אמהל לייט • דח מיך פאר מיהרע א"ט מוהר מויד פאר
פירטט דח המב לז ברייט •

דער קיניג

מיון מלליר ליכטיגס טאג מיט דיעס דייעה ביגעהרן • זח מלש מלש
דור

אונד מדרכי טרויאר שפיל ין

דורך איינה גינעדע פאל למגען ווערדן • (צו האף קאנסלר) • מלואה המן
קמנסלר ווערדן יח מוהרן טריימען רעטין האן מן דייטן • דט ער זמל קואן
לז מוהר לייט וועלכי איינה ליכטיג גימאהלין המט טוהן מן ברייטן •

זעקצטר אויף צוהג (עס פרעזענטירט דח מאל צייט)

דער קיניג אסתר המן (אן איינה טאפעל)

דער קיניג

אלליר ליכטיגס טאג מיך בין מן מויל דער מוהר לייט גיקואן דין לז
עהרן • מלואה ווסט מיט דין פאר למגין זמלשט דח ביגעהרן •
דיין ווילין זמל פאל למגין ווערדן • מוילין דען טעמפיל לז יעדענעלעס לז בינאן •
דייט המב מיך טוהן פאר טוההרן •
(אסתר) **אלליר** ליכטיגס טאג • איין ווילין מיט מבר אמהל ניכט
מעהר וועלכט מיך לז דיער לייט ביגעהר • דט
מיהרע א"ט מיט מיהר המכעס מווסט מריטעהט • וויל מויד פירטט האן דען
מור גינדיגין טאג • ער טיינען לז מיר לז מוהר לייט דח מיך פאר אהג • מלש
דח איין טאג • ווערדי מיך מיעהנען מפייכמהרן דח גרונרע איינסהערן •
(דער קיניג) **מיון** ליכטיגס טאג מיט דיעס דייעה ביגעהרן •
דורך איינה גינעדע זמלעס פאל למגין ווערדן •

פירדעס ביטרייב ערשטר אויף צוהג

המן זרש (ביטן מינער איין שארעס שפרעכין)

(אונד וועהערנר צייט דיעס גישפרעך ליגט דער קיניג אונד דח קיניגין
אן דען טראהן צושלומרין • דח גאנצי האף וואכט אין פאלין אורדער
מיט בלאהסעס גיוועהר דען קיניג צו ביוואכין) •

(המן) **אלליר** ליכטיגס טאג מיך ווילן זיך נון ער פריימען • למס
מיר פאר קואן • מוילק טפיהל מוהר טמלומיען • דח
מיהרע א"ט המט מיך נון ער המבן מיבר מלי מניסטירס מוהר למנרס הערן • וויל
מויד דח קינגין מסתר טוהט ניאמנט לז מוהר לייט ביגעהרן מליין מיהרע א"ט
זעלבסט מוהר מיך בין היר לז ביטטעלט • טוהי מיך בין יעלט נאך דען קיניג
דער גרעסטע הער מין דח וועלט • מליין דיע מייניגע מוס אוהט טוהט מיר
מין איין הערלין קרענקין וועלן מיך טוהי דח דענקין • דט ווירט מויד זמלמג
ביימחיר בלייבן • ביז מויד דען בעסטימלשין יודן מדרכי מווסרדען קינגליכען
המן ווערדי קענן פאר טרייבן • דען ער זילט מן דען קינגליכן טאמער • מוהר
עהרט מיך ניכט גמאן מוהר גמאר •

(זרש) **דורכלויכטיגס** טאג מיער גימאט • טוהט מיך
העכטטינס ער פריימען • וועלכט
גרונד איינס הערלין טוהט מיך ער אייען • מבר וועגין דען בעסטיג
מדרכעס וועלן יח זיך ניכט קרענקין • מיר וועלן מין זייעה שחלקהייט ניכט
טענקין

ה א ט

עד העמונה דער יודן דורך אסתר

שענקין • איין גוטן ראהט וויל מיר איין ליבשטין שולן געבן • וויא איר רפן
בעסטע וואס יא געטן זיין לעבן • דיעס נאכט וואלן וויר מין מונדן המן מין
גליקן בויאן • דא איט וויר מיהס מל זייט קענן פאר מויגען טוימין • מונד דעס
אמרגינס ווערטט דאס מיהר א"ט ביטן • ער וואל מיהס דיר מל מייגין גמב
שענקין וואס קאמטט דאס מיהס מל גליד למסן מויל הענקין • דאס הייר מל קענן
זיין זיכר ניכט פאר מיהגען • מירה א"ט ווירט זיין וואל פאקטעל ניכט מל
טלמגען • נאך דאס ווערדן זיין זיך ביימ דער קייגין מין דער גרעסטע פרייר
ער וואס טאגן מויל דאס קייגליכע וואל זייט :

ד'המן אלליר
 ליבטני ג'אנהלן דייעה דמהט טוהט איר ווהל
 ג'יטמלן וועלכטס הויך גיטעהן ווא פֿור איינע זמלן
 מולן : מונד יעלט גלייך ווא הער גליין גיאמלט ווערדן : ווא דין פֿולגלייך
 מילןהמך ווא מיד מיהן פֿיהרן : דא איט מען מיהן גמר ווייט פֿרמויגען קמן
 זעהן : מונד ומרגין ג'אמין ריך מן מיהן גיטעהן : פֿון מירה א"ט קמן
 מיד : מאלעט פֿאקיסעל ווהל ב'גערן : דט מונד מין טעלן : ווא גיהמין
 ווערדן :

(מען הערט וויא המן דען גלנין מאכט אונד האקט ענטוואכט פון זיין שלאף) : דער קינג

צווייטער אויף צוהג

דער קיניג

האף • קאנסלר רוח זולסט מאיריאטא מיין קרוניקא נאך וערן
פיליאט מיט יעמערן מיין איינען קינגליץ האלן וואס מוזרעלסט
גיטען • דאן איין טאגל מיט איר גאנץ ענטנוון • מיך וויל קומער רער הינטר
קויפן • ריח מורמאך זולסט רוח איר וויסן לאסן מיך בעקיאך איך מויט רעד
ומהסן • זולסט איר יעמער המבן וואס גוט'ן גיטמהן • זאגל מיט בינמהלן
מיין גוטן לאהן :

האף קאנסלר (לעזש אינדיא קראניקא)

אין טעאפרום האנגוס רעקס ארטאקסעסיס מהאסווערוס קאפיטל
פריאטא דא מידה א"ט לוסטיג ומהר מין וויין • מיין ערנטליך
בייטעל ער געהן לאפן זייער גיאהלין וסתי בלאהס מהגע לירמהס אן ער טייגען
פאר מלי אגיסטר דא אים מידה טמהקהייט לז מפרמביהרן • טליאע אונד בעהז
אזערטן האט זימ מידה א"ט היר מיכר מאטיבטן לאסן • אלא ריכר מיר אורטייל
אן טווערט מויש גיטערמאכן ומהר • מיכר וועלכן מייך דימ עקסקוימן
יפהיט ער פאלק ער פאלקטע :

(דער קיניג) וואס דען אפהערט ?

האף קאנסלר (לערום דויטער)

טעאפירוס מאגנוס דעקס מרטאקסעסס מהאסווארוס מין ק"פ יטל
סעקונדא טטיהט גטריבן. דט מין גיהייס רמהט דער קאנקלאזיע
פער

אונד מרדכי טרויאר שפיהל יח

פֿר בליבן. דעם מין נאמן מיהר א"ט פובליצירט ווערן זאל. דעם אלי יונג
פֿרוימן זאלן מין דיין רעזידענט שוסט גיבראכט ווערן. מונטע חעלזי
פֿירטט האן דיין מליר טענסטי יונגער מלס יעלט רעגירענדע קיניגין חסתר
גיברמלס המט. מונד דעסט וועגין ער לוגרמהסן גינמון גיקאן מינט:
(דער קיניג) **וואס** דען ווייטער

האף קאנסלר

(לעזש וויימער)

אין טעאפערס און גינארוס רעקט מרטאדעסעס מהאמווערוס קאפיטל
טעאל'ה מ'ז' מ'ז' גיטריבן. ווילן בנתן מור טערעס מ'ס מ'ז'מ
מ'ה'ה'ט' פ'ה'ר ט'ה'ר'ט' ז'ן מ'ן ק'ר'א'נ'מ'י'ס' מ'י'ט' ט'ע'ט'י'ס' פ'ר' ג'ר'י'פ'ן' ה'א'ב'ן.
מ'ז'ר' מ'ה'ר'ע' מ'ט' מ'י'ט' ג'י'פ'ט' פ'ר' ג'ע'ב'ן' ו'מ'ל'ט'י'ן. ז'י'ן' ז'י'מ' ב'י'ד'ן' ל'וס' ט'ט'ר'ע'נ'ג' פ'ון
ז'ע'ב'ן' ל'וס' ט'ה'ה'ט' פ'ר' מ'ר'ט'י'ה'ל'ט'. מ'ז'ר' ל'ו' פ'מ'ר' ז'י'ן' ז'י'מ' פ'ר' ט'ע'ל'א'ן' מ'ז'ר' א'ע'ר'ד'ר'ס'
פ'וב'ל'י'ה'ר'ט' ו'מ'ר'ד'ן'. מ'ה'ר'ע' ט'ע'ל'א'י'ט'ע' ר'מ'ה'ט' ט'ל'מ'ק'ו' ז'א'ז'ע'ן' ב'י'ן' ר'מ'ה'ט'
ז'י'ט' ד'ור'ק' ד'ע'ן' י'וד'ן' א'ר'ד'כ'י' ב'י'מ' מ'ה'ר'י' מ'ט'ר'י'ו' ק'י'נ'ג'י'ן' מ'ק'ת'ר' מ'פ'י'כ'מ'ה'ר'ט'
מ'ר'ד'ן'. מ'ז'ר' ד'ע'ס'ן' ט'ר'י'מ'ע'ן' ד'י'ה'נ'ט'ס' ד'ע'ן' י'וד'ן' א'ר'ד'כ'י' מ'י'ן' ד'י'ז'ע'ר' ק'ר'א'נ'י'ק'ל' ל'וס'
ג'וט'ן' ג'יד'ל'א'כ'ט' ו'ע'ר'ט' ;

דער קיניג) איזט
 דאן דען גוטן טריימען ארדכעס קיין
 מאטיסאקלימהן היר מיכר גיטעהן

(האף קאנקלר וויבט)

האף קאנכלר

זיהרע א"ט ניין חיד פֿינדע ניכטס : (מען הערמקלאפען)

דער קיניג) האָפּ

האף קאנטלר) איהרע א"ט מיך המבי פר נאמן. דעם פירטט דער זא פריח פון איר מוריעלן טוהט ביגעהרן.

קראו • ער העטי וואס נאט ווענדן לויט דעם פארשן: וואס זיך מירט א'ט לויט
האן מין דא קינילעך האן מיט

והיה זהו סוף דברי ר' יוחנן בן זכאי :
דער קיניג האט געזאגט : **בום האט ק"ב נאט** : **אזוי איז אומגעהערט**

חמוראן פר קאון : (אם חיס הווערדיגטע
 פֿאר קאון :

דרייטער אויף צוהג

חמן דער קעניג

וְעַד קִינִיג) הַמֶּן וְאֵשׁ פָּאָר וְיִינִי גִימָה קָחַן מִיָּד עַר וְיִינִי חֵין מְלֻכָּתָן

חמץ • דען חיד לוס מולין העשטן עהרן קמן •
(פור זיד)

ער ווירט דאס מנדעטט זיין מלך מיד : (געגין דען מלך)

יהרע א'טוענזכין וואן יום חן המלען גימחערן ל' עהרן בייגערט
דעם זעלבן יום וואס נאנט צווישן זיין איידעם אלץ דעם זעלבן יום

ער רעמונג דער יודן דורך אסתר

צוין המלצר האיסטר ואל מיהק דט קניגליכי קלייד ביקליידן. מויד ריט
קניגליכע קרמהן ואל מען פון מיהקניכט פֿר אידן. מנה ואל חק דורך מיין
המלען האיסטר רינצ רעזידענט שטאט הרוס פֿיהרן ליטן. מנה פֿר מיהק
איט טרוואפיט גיטאל פובליהערן מוים דער אנהאן. ריט מיט דער
הערליכע וואן. וועלכן מיהר א״ט פֿר למאנט עהר מונוטמהן :

(דער קניג) **המן** מ'ך למסע זאל'סט ביי'ר די'נה רעזולוציה ביווענדן.
היר המטט דו'רען טויז'ט פון איין טאג' מין די'נה
הע'רן. מונד נעמ'ן הערמו'ט איין בעסט'ט קלייד מונד טוהי'רען יוד'ן ארד'י
און קלייד'ן. מ'ל'מו'ך לעפ'ט'ר. מונד קרוא'ן זאל'ט דו'ם פון היה'ט נ'כ'ט פ'ר
איר'ן. מונד זע'ן מ'ה'ק מו'ך דע'ן קינג'לי'כן פ'ערד. דא'ן רינע'ם מ'ז'ט דער
אמ'ן. דע'ן מ'ך המ'בי לו' עה'ר' ב'י'ג'ה'ר'ט. מונד טוהי' מ'ה'ק מין איי'נה
קינג'לי'כע רעזידע'נט הרו'ס פ'יה'ר'ן. מונד זיי'ט טרוא'פ'יט'ן טו'ל פאר מ'ה'ק
פוב'לי'ה'ר'ן. דא'ן רינז'ט מ'ז'ט דער הערלי'כר אמ'ן. דע'ן מ'ך די'מ'עה'ר ע'ר
זיי'ן קא'ן :

המן (טרואריג)

אללליר

ג'נערדיגסטער קעניג עס זיין פֿיל יודן מין זעהרן רייך דימערן
נמהאן ארדכעס פֿיהרן. מיך ווייס נישט לונגעלעבן זיך מירה
ו"ט טוהט רעזאלטירן :

(דער קניג) **המן** דינר ווירכיגער דיומפלייט האט מונטר איינען טמהר* מן דיין זולסט דו דיו עהר ער ליינען גמהר :

(דמן) אלליר
גינעדריגסטער קיניג דער יוד מיט מייע מיכע
פיינדטשאפט לויטן איינע חזק זינע עלטרן • חזק
לודמט נאך לויטן איר חזק זינע • ווייל זאל ער לויטלעכע עהר ווידרן לויט
גילפון • נויך טוהי חזקט טעהניגסט פראטעסטירן • מירא א"ט וואלן
יך גינעדריג מאדסט רעזולטירן :

(דער קיניג) **המן** מ'ד טוהי מין וואו וואלעס ביגערן • איינה
לעב'ל מ'ה וואלפון זאגטן אפערן :

(המון) איהרע וו"ט מיך וויל מיהקאל איינעקערטשעפט מיכר געבן.
והרדין דאך זאלער מן איר ניכט דער לעבן :

(דער קיניג) המן ריין הערשטעטס וויל מיך מיהם חיבר געבן. מוזר דיורמלע. וואלער מן דיר לטבן :

(המין) **אליר** גינעדיגסטער קיניג מיר וויל מיהם מיינע זעהן יוקלן
טקולאמלן געבן : טהר דטער זאלטען דחלעמאן מיר נייט
זאל דער לעבין :

המז (קניג) **המז**
 דין הוי מוכר המזן פרויט מוכר קינדר מוכר
 מידעס מיכר געבן * מוכר דין רמבען מוכר מוכר
 מן דיר עלעבן * דוח ברויט נישט מעהרן * דמן מיך ווערדי
 איר נישט מדרסט דעלמפיהרן :

אלליר

אונד מרדכי טרויאר שפיהל יט

המין) אלליר גינעדיגשטער קעניג. זיך טוהי נאך אמה'ס מונטר
טעהניגסט פרחטעסטיהרן. • מירה א'ט מאלן
גינעדיגסט מנדרסט רעזולטירן :

(דער קיניג) המן קין פֿרעטעסט מליצהן וויל מין נישט אַנער הערן מורד
מין ווערדי מין טורפֿים מורטיהל מולן דיר
ביגעהרן : (דער קיניג גיהט אַב)

(המין) **אך** מוכר ונעה: וענן עסניצט אנדערשט קען זיין: מלואווייל מיר
געהן לוס יורן אדער: מיר דעטמאדער הריין: מוכר וויל מיהק
עהרן מלס מיהדע א"ט טאהן ס'וויק ביגעהרן: (צו מרדכי)

אך יודע ודרכי ויחזקוהו מיט דיר דט דומער לעבטט זיך מיין רמבע מן
ויהי דען דיין פאסטן מיכר ביטן האט גיהמלפן אעהר • מלס מיין לעהן
טוינט לענטר זילבר דס מיך וואלטי געבן זיין דט קינט שחן הרין • דמרוס
טטעהי מיל פון דיגערער • מזר ועלי דיק מויל דט קיניגליכע פערר • מזה
מיק ווער פל דיר מוס רופן טאה • רוח ביסט מיין הערליכר זאן :

(מדרכי) אויף
דעסקינגליכע פערד לורטן טוט מיהרע א"ט פון זיך
ביגעהרן. מוזל זאלעס גטיטע מוס זיך לזעהרן. זאל

(המן) אך מלמד חזק סוף דיר ביגעהרן. דט דוח איך ערסט זאלט פולין מונדערהן ; יודע ארדלי ווייז זאלט דוח זאלטס פון איך ביגעהרן . דט
איך דיך זאל פולין מונד טעהרן . דרייסיג יאהר בין מיך מיין

**פֿירשט מונד געהי חין דס קינגליכע המל' אויס רונד מיין מונד יענער זאל מיך
מיניען פֿר טאמבטן יוד ווין פוליר מונד שעהרר זיין :**

(מדרבי) יא יא - עס קען נישט מנרשט זיין • דואוונט אין פולד
חוגר טעהרר זיין • דעןמיהרע א״ט טיהן זאלעס
פון איך ביגעהרן וואוסן אזוי גארטן צולינגען ווערן :

(מדרכי ויצט אויף איין פרעכטיג פערד וועלכיש פון המן נפיהרט ווירט)
(המן) **דיווער** אמן מיט וועהרטל ריטן מויל דט קיניגלע פערד

דאן דזעט מיט דער הערליכער אמן וועלכין מירה הי"ט
 פֿר למקט עהרע מן לו טמהן :

מרדכי (אויף דש פערד)

אידידע

איהרע - הערן מונד דמאנעס מינס גימאכט מאלין • זיצט דאס עקסעמפל
וויא חפץ מיינר פֿירדען מנדרן מיין גרמאב טוהט גרמאב מונד
טוהט זעלבסט דא רין פֿמאלין • דאן דאנער האן דאכטע דאנע עהר וועלן מיר
אײַטאיר ער לייגן • מיהס זאפן ווערן גיטמאב מבר דער מאלר העכשטי מירט
מלעט לוס גוטן זענען מונד מיהס נאך געבן מין איינה הענרן : (ער רייטיט אב)

פִּדְדֵּד אױף צוהג

המן אונד זרש

מיינע ליבסטע גיטעלהלן מיר אום דיר חין נישט לייטונג וואגן. ועלצט מיר
שטעהרליך

מיינע

ער רעטונג דער יורן דורך אסתר

שמואל'דיקע קענין פאר טראגן. דיאגראמאט שיינען מונד שמד'דיג מיט
מין קינגליכען המל' החביב עזרא'דיק. מיט המבי'דיגייט מיין פיינט ארד'דיג זאל דיין
טאג מערדן גיהמקין. ערסט האט זיך דאס בלעט ארמס העכסטן לייך טאן
שענדן. מיט ביי דיין טאג גיפמולן מיין זיין הענדן. מיט המבי'דיגייט מיין רעד
גרעסטע הערליכקייט מיטן מיין דער גמול'דיג שטאט מיין דאס קינגליכע פערד
פיהרן. מונד פאר מיהק. זיכטשטן מיטן פ' בליזהרן דיט מיט דער הערליכער מיין
וועלכן דער קינג ביגעהרט מלי עהר מן מ'טאמין. מונד דיט הערליכער מיין נישט
פאר דרמסן. מיין מיטן מיט מ'ס מיין מ'טאגן מיט מ'ס מיט מ'ס מיט מ'ס מיט
ביגמסן. לייך גיט ער במדקא מיט קיין מיט מ'ס פאר טראגן. מיט מ'ס מיט
מ'ס פירטשטן דאס מ'ס זיין:

(זרש) לויך

לייך דאס מיט מ'ס זיין מ'ס פאר טראגן. פאר מ'ס פירטשטן
מיטן מיטן זיך טעהאן. מיט מ'ס זיין גיט גיט גיט גיט גיט גיט גיט
מיט גיטשען מיט מ'ס זיין. לייך נאך מעהרסט פאר מ'ס זיין. זעהן דען יורן פוען
מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס
דער יור ארד'דיק פ'ין דען רעכטן יור מיט הערליכקייטן. מיט מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס
נישט קען ביים קאן. דען מ'ס דאס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס
מיט יור'דיג מיט מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

פינפט און צוהג

דער קינג האף קאנסלר (עס ברענגט מיהרע זיך דיאמאל צייט)

(דער קינג) האף קינסלר ביסט דאס מ'ס ביד'דיק. דאס האן מיין
דער מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין

(האף קאנסלר) הער האף עס מיט מיין ערשטליכע יפעל פון
פון מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

דער מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין

(ההך) פירשט מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין

(המן) יא מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין

רעכט בטעהרט. מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין

ביגעהרן. דיט מ'ס מיט רעטשעקטיהרן מונד עהרן:

דער קינג דיא קינגן המן (אן איינה טאפל)

(דער קינג) מיינ איכטשטן מ'ס מיט בלינדע נאך מיין טראגן קייט
מיין זיין הער'ן. מיט קינגליך גיב יאט: מיט מ'ס זיין

אוסטיג זיין דאס דערשטע דאס נישט זאגן פאר טאגן. נאך פ'ין דעם ביסט
דאס מיט מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

אלליר

אונד מרדכי טרויאד שפיל ב

אסתר (אונטר איינען פוס פאל)

אלליר

איכטשטן מ'ס מיין ערדן. מיט מיין לעבן מ'ס מיטן מיטן דיט
מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין
מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין
מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין

(דער קינג) מיינ איכטשטן מ'ס מיט בלינדע נאך מיין טראגן קייט
מיין זיין הער'ן. מיט קינגליך גיב יאט: מיט מ'ס זיין

אוסטיג זיין דאס דערשטע דאס נישט זאגן פאר טאגן. נאך פ'ין דעם ביסט
דאס מיט מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין מ'ס זיין

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס מ'ס

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

טאהט וויל מיך דיר שטרעם: (צו האף קנסלד) מלואה המלך קנסלד
פר דען בין האן מיט קיין גימלדע לו פֿר המנדין: ער אומדען טיהט שטערבן
איט שפזט מונד שמנדין: מיין דען גלגין דען ער גיבוימט המט פֿר דען
ידן ארדכי איין טריימסטן קעכט: דא רויף זאל גיטעהן זיין רעכט: מלואה
ווירטט דא מיהם זא גלייך ארעטיהרן: מונד מואעדרימט זיין סענטענל
פובליהרן: (דער קיניג געהט אב: המן ווירט דעגראדירט)

המן אריע

אד היאל: מיט מיין ביטור מורטייהל המב מיך פֿון מיהדע א"ט פֿר קואן
דט מיך: דט מיך זאמליט מן דען גלגין קואן: ווירדען דט מוס גליק:
דט מוס גליק גרוימט קייט: איך ביימ דענען המרן: ביימ דענען המרן
פֿאסן: דט מיך: זאמליט געהן: מיין דער: עביקייט: מונד זאמליט איסן
איינה גימלהין פֿר למסן: דט טוהט איך פֿון הערלין קרמפיהרן: דט מיך
זאל איסן איין המב מונד גוט פֿר ליהרן: וויממיט זאמלעס לו מיבר שטרעבן:
דט מיך המב איסן איין ריטור במד מונד דעגין מיבר געבין:

איהרע

ענגלין: מיין דיה היאלין: טפריכט: זאמליט מיך דאן גיכט
למייטירן: וואן דט שיקומהל איר לו דט עקסעאפאל זאל פֿיהרן:
דאן דוט מיט דיה מורמך: דיה מורמך איינה פֿלוגען: וויל מיך: דמכטע:
מל דיה: יודן: לו ער זאמלען: מונד דער יודע ארדכי טיהט זיך איט איין
מוס גליק פֿריימען: דער מואעכטיגע זאל איר איינה זינדע פֿר זימען:
מונד זאל איר מונד זינה געטליכה פֿליכטן נעאן מנד איר מיין דט מיבגיג
לעבן ברענגין:

האף קאנסלד

(לעהט דט אורטייהל)

אין נאמן דען גרמסטן קיניג ארמאקסיס מהיס ופֿרום קיניג מיין מלי פֿיהר
טייהלין דער וועט: מיין אסיה אפריקא עוראפא עט אמעריקא:
מיט מיין דען קינגליכן גיהייט דמט גיטלומסן מורדן: וועלכט נאך גימלן
פערסימ מונד מעדימ מיין מיבגיגייט ניכט לו ענדרן מיט: ווילן דער בעהיי
דאן זון האדמטמ: פרימט: מיין פֿאמליט פֿאטענט ער געהן למסן: דיה
יודן מלי מיט טיילגין מונד לו ער זאמלגין: סעקונד דען טריימ זודן ארדכי:
זעלכר דען קיניג פֿון טאהט ער דעטיט המט: מויל הינקין וואללין למסן:
טערליט זינה לפֿעהן זינע מיהרע א"ט בעסטי בזמן לוס טרוף מוב הוימן למסן:
קומרטמ: ער דיה מלייר גינעדיגטי קיניגין מסתר לוס ביימ זאמללין נעהטיגין
זאמללין: מלואה מיט ער זאמל: בט זינע לפֿעהן זינע פֿון לעבן: זאמלמט דורך דען
שטרענג פֿר מורטייהל ווארדן: מקטיט טומא מיין קאנסיליוס זאמלמטמ
דעגוק פֿאטעקסטומ דעגוק מהמטערום: זאמלן רייכס קאנסלד:

המן אריע

וויא מיט איגליך היר מלעבן: איינע פֿרמכט המט מן מיין ענד: ווער
ויל איר מינען דמיהט געבן: דט מען דען קיניג זיין למרן ווענד:
מך

אונד מרדכי טרויאר שפיל בא

מך גמט מיין דיינען העכסטן טרמחן: דיינעס זאל מיך איך לו דיר ווענד הייל
איר דיינעס זאמל דמ פֿון: מונד איר דיינען ענגל: זענד:

מיינע

בינע ווערק ווערן מיך גמחר פֿון פֿערן: מונד ער גיב זיך לו
דיינער במרהערליגקייט: איינע עלענד טטיס טומו דאמ דמך
ער הערן: דמ מיך דיק מן דול איט ביטרכייט: ווימממט דאמ זיך גימממט
לוס גרמסטן הערן: מן המט עס זיך פֿר קעהרט לו גרמסטע לייך: למס דמך
איין עלענד במלך מויל הערן: מונד פֿר קעהרי אירט לו גרמסטע פֿרייר:
המט דאמ זיך איט רייכטוס זאמל המך ער המבען: מן וואלמט מיך
דט מיך ווער מיין בעטיל זאמל: איין וועריק זיין גינען המך לו
למהבען ביימ אקיסטערס מונד טמממט פערטמהן: ווימ בן מיך זאמלין
גימלין מיך גמט הייל איר דיינעס זאמל דמ פֿון: דיינע למחב ויל מיך ער
טמללין דמ דאמ ביטט גמט דער דמ העלפֿין קאן:

וויא

המט דאמ זיך איט קינד זא בענידיט דט איינס גלייכן גיכט לו
פֿינדן מיט: דאמ המט מיך זאמל ער פֿריימעט: מן מללין
לעבין מונד זאמל לוסט: מן קאן מיך מערקן דט דיינעס מלט: איר לו
לייך גיטעהן מיין: דאן עט וועהררי בעסר מיך דט גוטן פֿלום: איין לעבין
טמא גיכט וועהרי בימממט: מויל מיך מיט מן המך לו קלוגען: מונד מיין
פויגקייט טרוימריג לו זיין מיין יענד זאמל טרוימט טרמגען: זאמל מיין
עלענד מונד גרמממט פֿיין ווימ מיין ביטור מורטייהל המב מיך גימערט: מיך מיין
העכסטן הערלין לייך: מיך גמט למס עס זיין במלך פֿר קערט: לו זיינען
העכסטן הערלין פֿרייר:

וואס

המממט מיט גינען מיין איינען הערלין: דא מיך דיה קיניגין
לורממל לייט בינעהרט: ווימ המט עס זיך פֿר קערט לו פֿלוג
מונד שטערלין וועלכטייט טמא גיכט מיט: ער הערט: ווימ המט זיך זיין
הערליך לעבן מיין גרמסטע לייך פֿר קעהרט: ווימ מיט מן זאמלעס לו מיבר
שטרעבין מיין הערטמכט זאל זיין פֿר שטעהרט:

אין

מונגליק בין מיך גימממט: מונד מן גילמגייט מיין פערסימממט רייך
מליהר: ווימ זאמלליך זאל מיך ווערן פֿר למחרן: ווימ זאל זאמלעס
גיטעהן מיהר: וואן מיט נאך מעהר גיטעהן: מיין זאמלער הער מונד
קממליהר: מן זעקס מיט מעהר גיטעהן: מיין עקסעאפאל מלס דמ גיכט
מן מיהר:

אלי

לייט המב מיך טוהן נאך דענקין: וואס דען יודן ארדכי זיין טממט
זאל זיין: מויל מיין גלגין המב מיך מיהס וואללין הענקין: דיינעט
מיט דיה מורמך איינע פֿיין: ווימ המב מיך מינע גרוב גימממט מונד בין
לייך זעלכט גימממט דריין: מונד הערן ווערן עהרליך ביגראבן מונד מיך
זאל מיין גלגין ליהרר זיין:

וואס

הילכט איר מן זאמל קלוגען: דט מונגליק המב מיך איר זעלכסט
מן גיטליכט מל המנד: איין גיכין ווערן ניכט ביגראבן: איר לו
זאמללין העכסטן טממט: ווימ המב מיך דען מן גימממט: איט מיין זאמלען
היסן ברמנד: מיט דען קיין גיממט לו ער זאמלגין: מיך דיימממט מונד
גרמממט טממט:

ער דעמאנג דער יודן דורך אסתר

נון ווייס איך איר קיין רמהט לו געבן • מאלס ביחד דען קינג לו ביטן חסד מוריענא •
חויב איך קענט ער האלטן איין לעבן • מונד ווארדן בהיט פאר דס ביע
גיספענא • מלין עס ביטטעהט מין גמטים וילין • חויב עראינע זיך פאר ליען
אעכט • מלחמאמלסט דומ איינע ביטע ערפלין מונד בייגמחן דיינען קעכט •
הער גמט מין דיין האל מויבן • טומ איר דמך איינע ביטע ער פילין
מלי זייט ויל מין דיין גמחן לויבן • טומ דמך דש קינגס למחן סטיהלען •
דמח חמ מלין דער יעניג ביסט • דען דס המך דעס קינגס מיט לו אעכט דס
המך דס קינגס מין אעכט גמטים מיט • מלי וויח דער קינג סמלמחמחן
פריכט :

(האף קאנסלר) המן מייער חסד גליק מיט איר זייד פון הערדן •
עס טוהט איך חויד מינערליך זעהר
סאערלן • מלין וואן ער וואלס איינען רמהט ביטמלסט דען ער המט ניט וואלן
במחכטין • מונד יעלונד מיט דיעס דים חיליגע רמהט • דען ער נאטוערדיק
לו טוהן המט בייד מיהרע א"ט פלייסן לו אמיטיהרן • חב ניד מיהרה א"ט אעכט
לו גימחדע רעוואלפיהרן :

(המן) פרייוליך אום מין דיין רמהט נאך לעבן • ערשטליך ויל מין
דען היאלט פמטר מן ביטן • ערד וואל מיהר געבן
גליק מונד זעגן • אריע

הימלשר פמטר טומ איר דיין שטן ענגיל זעגן • ערשט מיהר א"ט
ויל הערן לו גימחן נייק • דמח מיט ער איר
במרהערליקייט אעכטע ער לייגן • • •

אלמעכטיגער גמט דומ ביטט דמך דער יעניגע דער דען הייסן
קמליך מויבן מן מברמחם ויל ליען המט טמן קיהלן •
מלחמאמלסט דומ דען הייסן למחן דעס קינגס סטיהלען • מונד זייד גימחן
א"ט במרהערליקייט פאר קפרין • דמח מיט מין פון דען טמהט אעכט
בטימאט ווערדן :

הימלשר פמטר דומ ביטט דער יעניגע דער דעס פמלק מיוואעלד
אעהר המט למחן טרוקן ווערדן • דומ ביטט מויד גמט
דער מיהנען דען סטערדן פלעגן לו מוסל המט טוהן פאר קערן • מלחמא
קעהר מין דען קינג ויל גויהט • דמח מיט מין פון דען טמהט אעכט
זיין בהיט :

פרינציפ גיטרייב ערשטי אריף צוהג
דער קינג האף קאנסליר (אונד דש קינגליכע גיפאלג)
(המן ווערט גיבראכט גיפאנגין מיט איין שארפי וואכט אללים אין
בלאסין גיוועהר)

המן (פאלס פאר דען קינג וילן פיסע)
אלליר גינעדיגסטער קינג למחן זיח איינען קווער מיהר
במרהערליקייט

אונד מרדכי טרייאר שפיל בב

במרהערליקייט • ער וועקן • מונד טוהן זיח איר מיט פמלין גימחדע
בידעקן • מין וואלס דש מיהר א"ט • קענטן זעהן מין איינען הערן הרין
זומ ווערדן זיח מפינליך זעהן • דס קיין טעלארייט טוהט דמחן זיין •

מייני זייד וואלס זיח איר פאר געבן • מונד איינע גרמהט איסטמט וויינס
לעבן • מאלס מיהר ענטלחן • לו דינר זייט מונד טטונד • פאר
רעסטיהרן זיח מין נאך בליבן גיטלמחן • מאלס מיהרן יחגר הונד • מין דיהנעט
פערטיקייט מין מלחמאמלסט • המב מין דיהוואלך בלייגט • מין מלחמאמלסט
מונד טטרמחן יעלט ווירדי מין חיס דען טמחן ריכטער בלייט • פון וועגן גמח
ניכט פיהל • טוהט מין דער מיביקייט מין דער גמלעהרן ביהמלחן • מונד
פאר דמחן מהנע אמהס מהנע זייד • • •

טוהן זיח עס מיהר גידעקן • וואן עס מיט גיקוואן מין גיעהרליכר
טטרייס • מיט איינע גרמהט קרמפלט מין אעכט • המב מין
פיל טטרייסן וואלסן גווינען • יעלט זומ דער גליק וילן מין רעכט מונד מיהר א"ט
טוהן זיך גמח ניכט דרויך בוינען • • •

לאסט מין דוכטן עס מיט טמהן גיטעהן • לו זעהן מין ווער פאר
זיידקן • דמח מין קינג דען במחלימנער טעהט גינעהן • מונד
דינט מיהנען מאלס ריטער מונד העלד • מונד מאלס פמח נעאר מיליר ווילן עס טון
איר קמטס דים גמלי וועלט • בלייב מין דמך מין טיפרער קממוליהר • • •

וואש ווירטמחן דרויט ווערדן • וואן מין טייהנט לעג הינס גרמהט מין
גימחדע וואלסן זיח איר ער טייהלן • מונד מין לו טטעלן פרייח
מיט דען טמהט • מאלס מיהר ניכט מילין • עס מיט מלי אמהל זייט דער ביט •
וואלסן זיח עס ניכט טמהן וועגן איינע גרויסי זינען • ער במחן זיח זיך מיכר איינע
פרייח מונד קינדן • • •

האף קאנסליר פאר דען ביינהאן מיט קינג גימחדע אעהר לו פאר האנדן •
ער וואס דיין טמהט סטערבן מין טמחדען • מלחמאמלסט דומ חמ היר
מיט מיינע קמחלי מילפולמחליהן • עס בלייבט בייד מונד ערשטי רעוואלפיהרן •

האף קאנסליר ער המט פאר וואן פון מיהרע א"ט מין ביטייד • מלחמאמלסט ער
זיך למחן טמהט ברייט • נסנג קמן מין מיהרן קיין למחן געבן דמחן מין
וואס מויד בעמחכטין ווילן לעבן •

המן אריע
ווע מונד מין דש ווען וואלסעס לו מיהר זומל טפרעלין • עס וועהר יח קיין
ומונד דש מין זיך מיט וואן מייגן גיטעהר זומל ערשטעלן זיח בין
מין בייח מלי פירשטן מונד ווייסטער גימחמחן ומונד מין גרמהט עהרן • מונד
יעלונד זומל מין דען הענקדש קעכט זיך טייהל ווערדן • • •

איזט דמחן מין אפדיליהן לו ווירד קרמחקהייט פאר המחן • מין דמחן קמן
דמחמלודיר טמחט מונד טמחן • מיט דמחן קמן קרויט ערשטעלן

ער רעמאנאג דער יודן דורך אסתר

דעמיינע וואנדן זאלט היילן. • מך הער המן קאנסור טוהן יא וויך דמך ניצט
מיכר דילן •

איד בוואן מין אפערן שוואמלט מיר איין ערן לייב מ'הייך נעמטן • מ'מ
וואלט מיר הייך קעגן מין הערליכקייט ניכט טעמטן • מיר וואלט
ביליג הייך מ'בר איין געוואלט מונד ריטער שחפט בירענקיי • מונד הייך מן הייך
ניכט למסן הענקן •

גאר קיין איטל זאל לו איינער ווע אוהט זיין לו פיינדן. א ווייזגמהר גרמאס
אזון זיין איינע זינדן. נאך מלין זיידן קואט. הער נאך דימ
פרייר. מונד איינע חבר גיטערהיים מלין זיידן. . . .

הער
החל קאנסלר מיינע זאך ויל מיך מירה עקסטעלענס ביטן. דט. זימ
אין פאר דאס מאליר גיעריגסט קינדן זאלן אפטרעטן. דען
דט. וויברליך גיבליהט זיין עהרדער דאס מיכר דיהרן גינגט. פליכט מירט מיר
פון מירה גימארע ער זינגט.

האף קאנסלר

[illegible]

דיא קעניגין המן האף קאנסלר

המזן (אונטר איינען פוס פאל)

אליר גינעריגשטי קעניגין. וועלכע מיט גינדעלט זעהר מוירען
היליגין שטח מיט קאן הער. טוהן ים רח. מידען
מערן מיכר היך דיעס וועל שטילן. ווא מילע נילט ווירדיג בין. טוהן ים
עס דורך מידען פערטער מבראחם זין ווילן.

העיר גיקואן. למסן יום דמד מיהר בעראהרליגקייט פֿר דינעם
מהל ווערדן פֿאר גינאן. מיד בין עס גיבט טיררליך דט טוהי מיד ומהל וויסן.

וְחָסֵן יוֹם אֶיךָ דִּימָה חַיִּים פִּעֲלִיטִי קִיטִּי חֵדֶּר הַיִּלְיָנִים פִּעֲטֵר יִמְקַח גְּנִיסָן :
 גִּיעֲדִיגְסְטִי קִינִיגִי • חַיִּים רִינֶה פִּעֲטֵר פִּעֲטֵר טוֹהֵי חֵדֶּר טֵרֶעֶטֶן •
 חוֹדֶר חֶסֶן חֵינִים חֵדֶּר הַיִּלְיָנִים פִּעֲטֵר טוֹהֵי חֵדֶּר חֵהֲנֵנֶן בֵּטֶטֶן •
 יֵד טוֹה חוֹדֶר וְחֵהֲנֵנֶן • דֵּט יוֹם חֵדֶּר דֵּט פִּעֲטֵר וְעֵרֶן • חוֹדֶר חֵדֶּר
 גִּיטֵט וְחֵהֲנֵנֶן חוֹדֶר וְעֵרֶן פִּעֲטֵר פִּעֲטֵר ;

דיא קעניגין

רוח ביטט גמל' פאר חירט • דין קאמפן מיט דיר גמל' פאר גערט •
 רוח המסס דין לודען היליגע וואסן חבורהס גמל' זעהר טוהן פאר
 גמל' יעלט ביטטסט רוח מיהרענט וועגן לוס גימל'ע לוי פאגדן • רוח
 המטט

אונד מרדכי טרויאר שפיל כג

האטט דען הייליגען פעטער פֿר מיכרדער קלעהרעט • דארום קאן דין ביט
ניצט מערדן ער הערט • מיכרערס האטט דאס זיט פֿינטליך גיהייסן פֿר
דען קיניג מונד דאס גמלי פארלאזענט • דעסטוועגין האטט דאס יעלנר מין
זלעכטיס ענד • מידן זאמליכען • זאמען זאמליסט דאס זאס דען זעבן יעארליך
זאסן ברענגין • דארום זאט דאס יעלנר מוז דען גמליגן הענגין •
(קעניגין גיהט אב)

הזמן ארבע

בין מירה הינה טריממע הערן • וויא זאל מען זיך יעמאכד וויינען זונד קלומען • וואן מען מיהט עעהליך פון זיין בעט לזיט גראב טוהט טראגען • דען דט ווייט מען וואט פלייט מוזד בלוט מייט אום ענדליך טיידבען מוזד לזיט טיהל ווערדן דענען ווירמען :

העלפת חיר קלמגען מונד ווינען • וואלן נידט לור גראב קוואן איינע ביינען • חירן זאלע אריסטער דער דטביפעל המט גיהמבט חובר חלי הערן • זאל יעלונד דען רמבען לוטייהלט ווערדן :

וואו מיט זאלעם ווארדן גייעהן אורדער הערט עס וועהרייט בעסער וואן מיר קיין דעם פייגער ווער גיפאללין מין דעם טווערד. אומוועהרייט מיר עהרליך איר גרעם גיקואן אלס מין העמלער מפליהערד. מונד מין עהרליכען נאמען גילאזן הינטר זיך :

אבר יעלוגר זאל מיך (יידר דען שמוץ ריכטער ווערדן איבערגעבן • מה
 פֿר פֿאָלט מיט זאלעס לעבן • וויא זיהם וועהרי דער
 גמטיהרליכער טמהט • וואן איר איין זעהל זאלט ווערדן גינואן זא טפֿריכט
 ווע דענען • דיא דען טמהט המפען אונד ער וויל נישט קואן ;

אך נאך חיינס וויל מ'ך וואגין • גאנס מונד גמאר וויל מ'ך נישט פאר לאגין • פאר דען יודן ארדכי וויל מ'ך פארעטין • פאר איין לעבן וואו ער ביטן •

צווייטער אויף צוהג

המן מדרבי האף קאנסלר (לייב וואנט)

דמן

אדער ארדיהערץ מליר ליבטער • אך יודע ארדכי הערץ מליר
טענסטער • אך יודע ארדכי מליר • דינע ביטע זאל איר ניכט פאר
מעהרעט זיין • פארדען מליר גינעדיגסטן קעניג זאל ער טרעהטן • פאר
זיין לעבן זאל ער בעטן :

המטריק דער מלאמעלטיגע טוהן מיין איינע האנד לענקן .
 ביזוילט דאס ווירטט מוז גויט מירען גאלגן הענקן .
 יא מוז ער שטעהן דיין פליעסן מיד ער טרעט
 דיר דאס ראהבען דיין פלייט ווערן עסן : דש גמור :

המזן אך
 יודע אדרכיוולו עראיר דאן נישט פֿר ליימען : מין: יינה
 הייליגע טריפט שטיהט יא וואן דין פֿינר פֿאלט: וואָסס דאס
 דיר נישט פֿריימען :

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

(מדרכי) הא הא הא הא דער קערל שפרייט מויל דער טריפט מלס ווימחין גילעהרט און דימ הייליגע טריפט גיהט דיר ניכט אן דימ הייליגע טריפט מיט פאר מונט העברעמור מליין מונה דומ מכר מונט מבסמלוהט מיין גמלין ליהרר זיין : (געוויס אב)

המן האף קאנסלר (אונג דש גיפאליג)

(המן) וויא זמלין מירה הערן מיכר איינה עלענט ניכט קלמגען מיך וויכטיי דש דונדר מונד בליץ איך זאלט ער טלמגין מי דש מיך זמליי מיין זמלעס מיכעס ענד מונד זמל קומן מי דש הענקרט מיהרע הענד :

מיינה פיהם זייגען שומך מלי בידן איינע מונגען זיין פאר טונקלט פאר גרמחטי לידן אייני מהרין קעגן פאר גרמחם טרעקין ניכט מער הערן אייני מונגען פליסן גמליי בעד מיט טרעהרן פון דען העלסטן טרמחן מיין דען טיהפסטן זאב גרונד בין מיך גימליין א ביקלמגט זמלעס מירה מניסטר מליין מהנע אייגען זמלעס מיט ניכטס גיטלמסן ומוהרן מיין קינגליכן המן מונד יעלונד זמל מיך זמל יערהליך ווערדן גיטטרמחט :

הימל מונד ערדן מונד מליס וואס ער שפצען מיט : זימ זמלין בליך מויל איר קלמגען מלי הערטמחטן זמלין טרוימל קליידר טרמגין מיין זמלעס נמהט מיט נאך קיין הערטמחט גירמחטן קלמגיט מויל איך מלי פריטענטמחטן :

פרימא מניסטר המן זמל פמלין מיין שחל ריכטרס הענדן אייגען האך גיבמהרנען לייב זמלין דימ טורקן דימ עקסקלייהן זענדן וואו מיט מעהר גימח מליס מיך המב גיהמט מיין קינגליכן המן מונד יעלונד זמל מיך זמל ביטר ומוהרן גיטטרמחט :

דוא פרינסטערי ערד טוהי דיינען ווייטן מונד מויל מליסן מונד פאר טלינדע איך מיין דיינען ווייטן רמחטן מליס ווימ דומ דען קרח האט מיין גימחן דש ער מהנע טמח פון דימ וועלס מיט גיקומן :

פרימא מניסטר המן זמלעס עקסע פל ווערדן א בקלמגט זמלעס מלי מניסטר מונד הערן טוהט מיך מליי ל מליין זע וואו לענקין פירטט המן זמל מן דען גליין הענקין : (צו האף קאנסלר) **הער** המן קאנסלר למסן זימ איינה גימחלין קומן דש מיך זימנאך ממהלין מעלטי זעהן מיין אייני לידן דש מיט מיך מיין איינר עלענט אפצט פון מיהר טיידן מיין גרמחסע שמחד מונד שפמט טוהי מיך מיהר הינטר ליסן איינעט מיכר דין מיר הערן מויל דער ממהסן :

האף קאנסלר

הער התך עס ווירט מיהנען מיר מיט מן ביפמחלין פירכט המן זיינע גימחלין מיהערימחטל המלען : (התך אס ענדע דש טעמאר) **(התך) פירשטן** זש מיך וואס מינען מיין מיבלע לייטונג ברענקין מיהר פירטט המן דער מירס ווערדן גימחגין בימ

אונד מדרכי טרויאר שפיהל בר

ביימ מירה א"ט מיט עס טמהנט קונקלידיהרט : זיין סענטענן מי טמהנט פובליהרט מלמח זמלין זימ ל מיהקקומן מיין זיינע גרעהסטיגמהט : דען עס מי יעלונד ביימ מיס ניכטס מעהר ל ממהלין מליס דער טמהט :

דריטר אויף צוהג

המן זרש-האה קאנסלר-התך (דיא זואבט) **זרש דועטא**

דורכלייכטיגעס פמל וואס מיט מינען גיטעהן : ווימ פאר בלמסן מונד מיין ווע וואהט טוהי מיך זימ מן זעהן : קלמגן זימ מיר רמך מהרן קימער מונד פלמגען : מינע מויריגע טרמחסט ווירדן זימ פון מיר המבן : ליכטיי גימחלין זימ מיין מיין גרייכען טמחנד המבן זימ מיך מן גיטרמחטין : המבן זימ ניכט פאר מונן זימ מיך מירה א"ט מיט מיין טמהט זימ טרמחטין : דמן מיך המבי דעגליהרט מליי יודן ל פאר טליין גלייך מיהנען טמהנט ביימחט מיט : דש מיר דימ קינגין זעלכסטן מיינה יודין מיט דיעס המבי ניכט גוויסט :

(המן) אליר גמח טוהי איך פון דער וועלט נעמן : פאר מנהרי דמחט וואו מיך מיר טעהאן : דש מיך דיעס וואס ל זעהן : דש מיין פירסט זמלעס וואס גיטעהן :

(זרש) אך ווע לודער מונגליק זעליגע לייט מיך המב מיהנען ימ זמלעס ל פמהר טרמחלייטעט : דש דימ זמלין מיר ניכט גימליין דעכט זייל דער יודע מדרכי מיט פון יודן גיטלעכט : זמ מיט ער למ הערן : מונד זימ זיין קיעכט :

אך טעהנט גימחלין דיעס מיט פאר מליין ניכט ל גידענקין מיין גמליי פירטטן טורק וועהר דמרוק ל טענקין : דש מיך למ טקלמגען זמלעס ווערדן ביהמחטין : מונד דער יודע מדרכי מיין דש אייני זמל טמחט מונד וואלטן : טוהר דש מיך זיין לעבן מעלטי קינט ביהמחטן :

(המן) מיינה טמח מיך זייל פאר דען קינגין טרעהטן : פאר מיהר לעבן זייל מיך בעטן : פלייכט ווירט מיר דער מליי גיטגסט גמח פאר לעהנען גימח : דש זימ ווירד קענטין קומן מויל מירדן הערליכען טמחהט : מינטיימין טמח דטרער מלימחטייגע מינע דש גליק זמל געבן דש זימ זמל קעגן ער רעטן זיין לעבן : (דמן געהיט אב)

(זרש) דורכלייכטיגעס טמח מיך זייל פאר דען קינגין טרעהטן : פאר מיהר לעבן זייל מיך בעטן : פלייכט ווירט מיר דער מליי גיטגסט גמח פאר לעהנען גימח : דש זימ ווירד קענטין קומן מויל מירדן הערליכען טמחהט : מינטיימין טמח דטרער מלימחטייגע מינע דש גליק זמל געבן דש זימ זמל קעגן ער רעטן זיין לעבן : (דמן געהיט אב)

זרש (צו האף קאנסלר) **הער** המן קאנסלר מיך המבי מירה עקסענט ל בעטין : זימ זמלין מיך פאר מירה א"ט למסן טרעטן : פאר איינען פירטטן זייל מיך מלייטייהרן : פלייכט ווערדן זיך מירה א"ט מנירטט רעלמחלין : פירשטן

ער רעטונג דער יודן דורך אסתר

האף קאנסלר

פירשטן
 זינט דאס געניצטע קונסטלעכע האט זיך שוין פון אירעם
 מיט שוין גענוצט באלאנגט היינט פאר איהרע ארט זאל זיך פאר
 טרעטן. פליכט אהערט זיך גימאר ער בעטן : (זיא גיהן אב)

פיהרדר אויה צורג

דער קעניג האָט קאנסליר זיך (אויף)

(זרש) אליר
גינעדיגשטער קיניג מין דער גמלי וועלט מין הער
(מסן) יום איינע ביטע עד העריט ווערן • פֿור איינען
פֿירשטן וויל מיד למוסיטסיהרן • דט זיך מירה א"ט וואלן לז גינעדע רעזאמסיהרן •
(מסן) יום זיך חנקין עס מיט טמהנט גיטעהן • דט יום איינען פֿירשטן מן
דען גלגין הענקין זעהן • וואט ווירדן מנדרו פֿירשטן היר מויט יודליהרן •
ומן אמן פרימא אינסטר האן • מיט וואלכי מין טמהט ווירט טרמקסיהרן •
ומט ווירדן מירה א"ט מיט זיין וויניג בלוהט זיין גיהמלפֿין • (מסן) יום מיהט
ליבר מוס דט געלט טטרמפֿין • ומן טמהנט מיין פֿירשט זיך המט געגין
מיהריא א"ט טוהן פֿר זינדן • ומס קיין מיד מבר דער פֿמהר מונד אייני קיערן •

דער קיניג

האף קאנסלר פֿר האן מיט קיין גימלד היר פֿר האמריין • פֿר אום ריין
טעהט טטערבין מיט טפחט מונד טמאריין :

(דער קיניג געהט אב)

זרע ארבע

וואס מיט מן לז טוהן מוהר און לז פאנגן. רט מיך מן המבי ביקולן
 מין בעהזיט בישייד. רט איין טאן זאל ליידיגערדן גיהמאגן
 מיט דען רט נילט מין טרוימריגקייט. טרוימריט מיכר איין שיקומהל קלמאגט
 מיכר איינען טריהב זעהל :

קומט זייערע ענגלין מווייט דען וואלקין. זונד פֿיהרט איד נאך חייך
לו. זונד טוהט איד ביים חייך מין דער עוויגקייט ביהמוטן.
דען חייך דווער וועלט האב איד קיין רוח. וואט העלפט איר איין האב זונד
זוט. דט איד ניכט קען אב קויפן איין טורן זיין יונגיס בלוט. חיד פֿר ליהרע
איין פֿריהל כן וואהט:

(קומט דמן מיט דיא וואכע ביא איהם)

ביין ליכטטיט שטין חיד אום דיר מיין מיכלי ליטונג זאגין. וועלכע חיד
מאכענדיג קען פֿר טרמגין. דע קעניגס הערן וואהר מאכענדיג
לור גינעדע לז ביוטעגין. וואס דיד לז ער האלטן ביים דיינס לעבן. איט גרויסן
למחרן מיז ער פֿון איר גיטיידן. דימאנטעמערט ליידר ווערסט דאס וואגן ליידן.

(דועטא) המן זרש (דיא וואכע)

שומט מיהרע פערמינהגן מוכר הילפט איר וויינען. וויינעט אין טאטא

רדכי מרזיאר שפיל

א. מ'ים מין טוהרלין זאל ער שיינען. קאממען זאל די
רשט האן ! זאל לידר ווייזען מונד זאל לידן יעמארליכע
נאט מונד זאל לידר זיין טמהט :

יא
 למחשבת חונד ומדמוחטן קוטש חללי לן ומחוטבן
 עם ייחז מייך פון הערלין לזר מוויקמנטען מחלין
 רופפעטן חונד גייגען דחן עם מיט היר מיין טרוימריגקייט
 יאמחלין ווייז ביסט דו לידר גיטמלין מחפס דיינע
 פרינלען חללי

האבע • אויסטערס • וואנד גייסטליכע פריסערס • זיצט
 מיט אידן נון טטערלין טום • חוס גיטעהרן • פון
 וואנד אל דע האב מיד קיין רום • מלי איינה גאבן • פערעס
 ראבן • דינא איר גאט האט גיגעבן • נאך אייגען לעבן • • •

(יש) **גאהר** גרויסע טאערלין מין זיינען הערליך • מוס גיפעהר
 גיטמסן זיין • מן טקט טערליך • ליכט מונד קערליך •
 זין איין זייב מן גילונדן זיין • געלט מונד גוט מוים דער אמהסין • מונט דוט
 מוילס הינטר דיר למסן • מונד מוסט געהן • מין מולכע פֿעסערע שטרומסן •
 (המן) **מזין** למד מונד ליטן • קאט מלי ביחליטן • וויל מיר זייער
 הערן למך טרעפֿיט מן • טוהט מוס כגליטן • דינעס
 טוהי מיד מיד מן דיטן • דער מוזיק מין שטן ער בחוטן טוהן • טרוימערע
 מיכר מוס גרמהס מוס קליין • איין שטערן מוט גרמלין מין • למין יעדן
 אום מיד מין עקסעאפל זיין •

(זרש) מיינה
 מוויגן און שטאטן • מן מיינער הערליך גוטשטאטן זיין • מלס זיך נישט
 אונטער מויל גיכמהר • מיט און שטאטן צונויפן האט • דען זיין און מיט
 מיין טאטל און טאטל • • •

(המין) עש כעאט איד וואונדער • מויל מיין יעדן ביזונדער • דט מייד
דו שפייגט מן כעהאלד וין • וואן מיהר טוהט הענקן
אן איינע קרענקין • טאצערין מונד גרעהסע פון • מויט ווין ליבליכע רוח
פיהרט ווען איד לוס גלגין לו וועלכט נאך היין האומאליהר מינט גיהאן ל :

מִיֵּינָה (זרש) ערלי קמבן : מאגר מאגר דיהר דמ מוך טוהי
המבן : (מאגר מלי היר חין גרמהסע עלענט מן)
חונץ מיערן הערן : מיהס לו עהרן : ליגט טרוימך קליידר מן : חין ומלכער
קמומליהר ומל ווערן גיהמאגן : מלויס מוט שווארצן ביהמאגן : מעהר לו
לעבן : מיט ניכט איין פֿר למאגן :

המין **מיינ** עדלי גימחהלן • איין טעהנפטי פֿור מלין • זאס נון דיין
טרוימורן זיין • דאן מיד קאן עס נישט מעהר לידן •
עון דיר אום מיד טיידן • דיין מן גיכט אהכט איר נאך גרעסר סיין • נעם
פֿערנר דיין גיגנר מין מלכ • מחדרט קאן עס נישט מערדן גימחמט •
מרגע לור גוקי נאכט •

ער דעמיונג דער יודן דורך

פערפער אויף צוהג רבין האף קאנסל

האף קאנסל

אמליך דער האף קאנסל דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

דער

רבין

דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

א

פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

א

פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

פארשטאנדער

פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

א

פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

א

פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

א

פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

א

פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

א

פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

א

פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

א

פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

א

פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער דער פארשטאנדער

א

ער רעטונג דער יודן דורך

פעפער אויף צוהג' המן האף קאנסלר
האף קאנסלר

המן

ומחין יום מיהר טעסטאמענט : דאן פס חוט ניכט
פון מיהר ענד :

המן

יא

דיועס טעסטאמענט וויל מיך מחין : ווער איין יונגיס בלוס וויל רחמנ
דער מל פס דער יודן מרדכי ניכט טענקין : דאן וועגין זיכר ווס
מיך מן דען גלגין הענקין :

איד

פאל מוידר אויף איינה קימ : מוידר רייכע דיר איינע הענד מל
דור : איינה זינד טוהי ניכט מן זעהן : מוידר טיקע איינה דין
פאני טוהר : איינע זינד מלשט דאן בידעקין : מוט פליגל דינר
במראה ערליקייט : מענט איסטוהט מלשט דאן מלשט : דורך גרמהסע
הילן דינער הערליכקייט :

קאוואליהרר

מוידר מלשטאען פרוימן לימאער דיו דא יעלונד
זעהן איינען מלשט : וועלכט איר דער מרדכי
איר ברמכט לו זא איין טענרליכען טוהט מן עוויקייט מלשט מיר מיהק דיוט
גידענקין : מהגע דמך מלשט מיר מיהק דיועס ניכט טענקין :

אונד

ויל מיך מן מל : מוידר ויל מיך מן מלשט פון דיועס וועלט מל טיידן
מלשט ויל מיך מן מלשט מלשט לו טיידן : מלשט הער המן
מלשט דיר מלשט ויל איינען מוט : זימ מלשט גידענקין מן איין יונגיס בלוס
ויל מוידר דעגין : זימ מלשט מיר מלשט מלשט גוטן זעגין : ווער מוידר
דיוט מוידר מוידר דט קלייד : זימ מלשט גידענקין מן איינע בידענקין :

אדירע

(מען פיהרט המן צום גלגין)

זעקסט אויף צוהג' המן האף קאנסלר התך מרדכי

(וואבע)

המן

(אונד שערף ריכטער)

אליווא

ריכט מיך מלשט לו דען גלגין : וויל איין מרטיהל מלשט מן
גופעלט : מלשט גיכט לו ענדערן מלשט מלשט מלשט
מלשט לו לעבן לו מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט
מלשט מן דער עוויקייט גיכט מלשט : מלשט מלשט מלשט מלשט
מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט
מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט
מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט מלשט

המן

(געדינטאן דיו לאמער)

יא

ויל איין לעלישע ענד מלשט מלשט מלשט : דס מיך מלשט מן גלגין ווערין
גידענקין